

ရှမ်း
ရိုးရာပုံပြင်များ



Shan Folklore

ရှမ်း ရိုးရာပုံပြင်များ



Drum Publication Group
ကျိပ်တင်ရ၊ လီလံာ်လံာ်တင်မ၊ ကရူာ်

ရှမ်းရိုးရာပုံပြင်များ

Shan Folklore (Burmese Version)

Drum Publication Group

P.O Box 66

Kanchanaburi 71000

Thailand

drum@drumpublications.org

www.drumpublications.org

May, 2010

ISBN 978-616-7225-18-0

မာတိကာ



ကောက်ကျစ်သောလူငယ်ကလေး	၁
ဆင်းရဲသောလူငယ်ကလေး	၄
တံငါသည်နှင့်ဇနီး	၆
လောဘကြောင့်သေခြင်း	၈
ကျားဖြူရှင်	၁၀
ထွန်သွားစားသောကြွက်	၁၂
အကောက်အဖြောင့်ကိုမနိုင်	၁၄
လက်မ	၁၆
ဆင်ဖြူတော်	၁၉
ငါးချဉ်ဗူး	၂၁
ခေါပုတ်	၂၃
ခြင်္သေ့နှင့်မုဆိုး	၂၄
ကြက်ကြယ်ကလေးများ	၂၅
လူသန်ကြီးအီဟင်လောင်	၂၇
သနားကြင်နာတတ်သောကျီးကန်းကလေး	၂၉
အီကွပ်ဟို	၃၁
လောဘကြီးသောဆင်းရဲသားလုလင်	၃၆
ဦးတိန်	၃၈
ထမင်းလုံးတစ်လုံးကြောင့်	၄၃
မုဆိုးလင်မယား	၄၃
ကျားကျွဲမစားသည့်အကြောင်း	၄၄
ရှမ်းအမျိုးသားတို့၏အကြောင်းတစ်စေ့တစ်စောင်း	၄၅
• အစားအစာ	၄၆
• တူရိယာနှင့်သီချင်းများ	၄၇
• အရှောင်နှင့်အဆောင်များ	၄၇
• ဗေဒင်ပညာနှင့်အတိတ်နိမိတ်များ	၄၈
• ရှမ်းအမျိုးသားမင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲ	၄၉

နိဒါန်း

ရှမ်းတိုင်းရင်းသားတို့သည် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် နေထိုင်ကြသည်။ ရှမ်းပြည် နယ်တွင်လူမျိုးစုပေါင်းစုံဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ရှမ်းလူမျိုးများသည် အများအား ဖြင့်ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်ကြသည်။ ယင်းတို့တွင် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် များစွာရှိပြီး သမိုင်းသုတေသီများက ရှမ်းလူမျိုးများမှာ ထိုင်းနှင့်လာအိုလူမျိုးများနှင့် ဆက်နွယ်ကြသည်ဟုဆို၏။

Drum Publication Group မှတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့်သက်ဆိုင်သည့်စာအုပ်တွဲ များကိုထုတ်ဝေရန် စီစဉ်လျှက်ရှိပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် ရှမ်းအမျိုးသားတို့၏အ ကြောင်းတစေ့တစောင်းနှင့်ရှမ်းရိုးရာပုံပြင်ကလေးများကို စုမိသမျှထည့်သွင်းထားပါ သည်။ ပုံပြင်များပေးပို့ သောသူများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ပုံပြင်ကလေး များဖတ်ခြင်းအားဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ယဉ်ကျေးမှုနီးနှောဖလှယ်မှု များပြုလုပ်နိုင်ပြီး အချင်းချင်းနားလည်မှု၊ ကိုယ်ချင်းစာနာမှုများရရှိလာနိုင်ပါသည်။

Drum Publication Group မှ တိုင်းရင်းသားရိုးရာစာပေနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြှင့်တင်မှု များကိုအလေးထားပြီး နောင်တွင်လည်း အခြားတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ပုံပြင်များ ကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေသွားမည်ဖြစ်သည်။



ကောက်ကျစ်သော လူငယ်ကလေး



တစ်ခါတုန်းက ဆင်းရဲတဲ့မိဘမဲ့လူငယ်ကလေးတစ်ဦးရှိတယ်။ သူ့မှာ စားစရာထမင်းမရှိတဲ့အတွက် မြစ်ချောင်းကလေးထဲမှ ငါးများကို ဖမ်းယူစားသောက်ရသတဲ့။ တစ်နေ့မှာ သူတစ်နေ့လုံးအစာရှာပေမဲ့ ဘာမှရှာလို့မရပဲဖားကလေးတစ်ကောင်ကို သာဖမ်းမိသတဲ့။ ဒါ့ကြောင့် စိတ်ပျက်ပျက်နဲ့ဖားကလေးကို အိတ်ထဲထည့်ပြီးအိမ်ပြန်လာခဲ့တယ်။ ရွာထဲကိုရောက်တဲ့အခါ လူတွေက သူ့ကိုအိမ်ထဲဝင်လာဖို့ပိတ်ခေါ်ကြတယ်။

ဒါပေမဲ့သူက “ အိမ်ထဲဝင်ချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဦးကြီးတို့ရဲ့ကြက်ဖတွေက ကျုပ်ရဲ့ဖားကလေးကိုစားပစ်မှာစိုးရိမ်လှတယ်” လို့ပြောတယ်။

အိမ်ရှင်တွေက ရယ်မောပြီး “ ငါတို့ရဲ့ကြက်ဖတွေက မင်းရဲ့ဖားကလေးကိုစားပစ်ရင်၊

မင်းကို ထိုက်တန်တဲ့လျော်ကြေးပေးပါမယ်” လို့ဆိုတဲ့အတွက် သူလဲအိမ်ထဲကိုဝင် သွားတယ်။

အိမ်ထဲကိုဝင်သွားပြီးတဲ့နောက် သူ့ကိုဘယ်သူမှသတိမထားတဲ့အချိန်မှာ အိတ်ထဲမှ ဖားကလေးကိုထုတ်ပြီး ကြမ်းပြင်ပေါ်ကို ချလိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ ကြက်ဖကြီးတစ် ကောင်က ဖားကလေးနောက်ကိုလိုက်ပြေးပြီး ဖားကလေးကိုထိုးဆိတ်ပြီးစားလိုက် တယ်။ လူငယ်လေးကလဲ အရမ်းဒေါသထွက် ဟန်ဆောင်တဲ့အတွက် အိမ်ရှင်ကဖား ကလေးအတွက် ကြက်ဖကြီးတစ်ကောင်ကို လျော်ကြေးပေးလိုက်တယ်။ သူလဲကြက် ဖကြီးကိုယူပြီး အခြားရွာကလေးတစ်ရွာကို ခရီးထွက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီရွာမှာ အသုဘ အိမ်တစ်လုံးကိုတွေ့တော့ အိမ်ရှင်တွေက သူတို့နဲ့အတူအိပ်ဖို့ဖိတ်ခေါ်တယ်။

ဒါပေမဲ့လူငယ်က၊ “ကျုပ်အိပ်ချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့လူသေက ကျုပ်ရဲ့ကြက်ဖကြီးကိုစား ပစ်မှာကြောက်လို့မအိပ်ရဲဘူး။”

ဒါကိုကြားပြီး အိမ်ရှင်ကရယ်မောပြီး၊ “ငါတို့ရဲ့လူသေက မင်းရဲ့ကြက်ကိုစားရင် မင်း တောင်းတဲ့လျော်ကြေးကိုပေးပါမယ်” လို့ဆိုတဲ့အတွက် လူငယ်လဲအိမ်ထဲကိုဝင်သွား တယ်။

ညကြီးမင်းကြီးလူတွေအားလုံးအိပ်မောကျတဲ့အခါ သူ့အိပ်ရာကဖြည်းညှင်းစွာထပြီး ကြက်ဖကြီးကို သတ်ပစ်လိုက်ပြီး ကြက်သွေးနဲ့တောင်ပံတွေကို လူသေရဲ့မျက်နှာပေါ် မှာလိမ်းကျံလိုက်ပြီး ကြက်သေကိုမြေမြုပ်လိုက်တယ်။ အားလုံးပြီးတဲ့နောက် သူ့နေ ရာမှာသူပြန်အိပ်နေလိုက်တယ်။

မနက်မိုးလင်းပြီး လူအားလုံးနိုးတဲ့အခါ လူငယ်က သူ့ကြက်ဖကိုလိုက်ရှာဟန်ဆောင် တယ်။ အိမ်ရှင်တွေကလည်း ကူရှာကြပေမဲ့ ဘာမှမတွေ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာ တော့ အံ့ဩထိတ်လန့်စွာနဲ့ လူသေရဲ့ပါးစပ်နဲ့မျက်နှာတစ်ပြင်လုံးမှ ကြက်သွေးတွေ နဲ့အတူ ကြက်မွေးတွေပါ ပေကျံနေတာကိုတွေ့ရတယ်။ ဒါကိုတွေ့တဲ့အခါ လူငယ်

ကဒေါသထွက်ဟန်ဆောင်လိုက်ပြီး ရွာသူကြီးကို ဒီအကြောင်းပြောပြမယ်လို့ခြိမ်းခြောက်လိုက်တယ်။ အိမ်ရှင်တွေကလည်း အရမ်းကြောက်ရွံ့သွားပြီး နှုတ်ပိတ်ခအတွက် သူလိုအပ်တဲ့ရွှေငွေတွေကိုပေးလိုက်ပြီး အဝေးကိုထွက်သွားနိုင်တယ်။ သို့သော်လူငယ်က “ဒီလိုဆိုရင် - ဒီလူသေကို ကျွန်တော်ယူသွားမယ်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင် ကျွန်တော်ဒီကမထွက်သွားနိုင်ဘူး”

နောက်ဆုံး အိမ်ရှင်တွေက သူ့ကိုလူသေကောင်ပါ ပေးလိုက်တယ်။ သူလဲလူသေကောင်ကို ထမ်းပြီးနောက် ရွာတစ်ရွာကိုခရီးဆက်ခဲ့တယ်။ ဒီရွာမှာဆင်တွေကိုထားထားကြောင်းသူသိတယ်။ ရွာထဲကိုဝင်ဝင်ချင်း ရွာဦးထိပ်က အိမ်တစ်အိမ်ကသူ့ကိုဆင်တဲထဲမှာ အိပ်ဖို့ဖိတ်ခေါ်တယ်။

ဒါပေမဲ့သူဟာ “ကျွန်တော်အိပ်ချင်ပါတယ် - ဒါပေမဲ့ ဆင်တွေကကျွန်တော်နဲ့အတူပါလာတဲ့လူနာကို နင်းသတ်မှာစိုးရိမ်လို့ပါ။ သူက ဆင်တွေထဲမှ ဆင်ဖြူတော်တစ်ကောင်ရှိပြီး အဲဒီဆင်ဖြူကိုသူပိုင်ဆိုင်ချင်တဲ့အတွက်ဥာဏ်နိဗ္ဗာဏ်နက် ထုတ်တာဖြစ်တယ်။

ရွာသားတွေက ဒါကိုမသိတော့ သူ့ကိုရယ်မောပြီး ဘာမှကြောက်စရာမလိုဘူးလို့ပြောတယ်။ ညနေအချိန် ရွာသားများအိပ်မောနေချိန်မှာ သူ့နေရာမှ တိတ်တဆိတ်ထပြီး လူသေကို ဆင်ဖြူတော်ရဲ့ဘေးမှ တိတ်တဆိတ်သွားချလိုက်တဲ့အခါ ဆင်ကလည်း လူသေကောင်ကိုမမြင်တဲ့အတွက် နင်းမိသွားတာပေါ့။ မနက်မိုးလင်းတဲ့အခါ ဆင်ပိုင်ရှင်လည်းလူသေကောင်ကို တွေ့ရတဲ့အတွက်အရမ်းကိုထိတ်လန့်သွားတယ်။ လူငယ်ကလည်း ဒေါသအရမ်းထွက်သကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်နေတယ်။ ဆင်ပိုင်ရှင်ကလည်းဒီအကြောင်း ဘယ်သူ့ကိုမှမပြောရင် သူ့ကိုဆုလဒ်များစွာပေးမယ်လို့ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူငယ်ကသူ့ကိုဆင်ဖြူတော်ပေးမှ ဒီအကြောင်းကိုဘယ်သူ့ကိုမှမပြောပါဟုပြောတဲ့အတွက် နောက်ဆုံးမှာဆင်ပိုင်ရှင်က သူ့ကိုဆင်ဖြူတော်ပေးလိုက်သတဲ့။ အဲဒီနေ့ကစပြီး သူတိုးတက်ကြီးပွားလာတော့သတဲ့ကွယ်။

ဆင်းရဲသောလူငယ်ကလေး



တစ်ခါတုန်းက ဆင်းရဲလှတဲ့လူငယ်လေးတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့မျက်မမြင်မိခင်နဲ့ အတူနေထိုင်သတဲ့။ သူဟာ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းတဲ့ လူငယ်ကလေးဖြစ်ပြီး၊ မကောင်းမှုကို ဘယ်တော့မှမလုပ်သကဲ့သို့ စိတ်ကူးတောင်မယဉ်ဖူးပေ။ နေ့တိုင်း သူ အလုပ်ရှာလုပ်ပြီး အမေအိုကိုရှာဖွေလုပ်ကျွေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်ရှာလို့မရတဲ့နေ့တွေမှာတော့ သူ့အမေအတွက် အစားအစာတွေကို လိုက်တောင်းကျွေးရတယ်။ တစ်နေ့မှာ အစားအစာတောင်းဖို့ နန်းတော်သို့ရောက်လာခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ နန်းတော်ကြီးထဲမှ လူတွေစိတ်သောကရောက်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ အကြောင်းစုံကို မေးကြည့်လိုက်တော့ မကောင်းဆိုးဝါးတွေက တိုင်းပြည်ကိုကျူးကျော်သိမ်းပိုက်မယ် လို့ခြိမ်းခြောက်ထားသတဲ့။ ဘုရင်ကြီးက စစ်သားတွေစေလွှတ်လိုက်ပေမဲ့လည်း စစ်သားတွေက မကောင်းဆိုးဝါးတွေရဲ့ချေမှုန်းမှုကို ခံလိုက်ရတယ်လို့ဆိုတယ်။ လူငယ်ကလေးက ဒီသတင်းကိုကြားတဲ့အခါ ဘုရင်ကြီးကို “အရှင်မင်းကြီး -- စိတ်အေးအေးသာထားပါ။ ကျွန်တော်မျိုးကိုခါးတစ်လက်ပေးပါ။ ဒီမကောင်းဆိုးဝါးကို ကျွန်ုပ်ချေမှုန်းပေးပါ့မယ်” လို့ဆိုသတဲ့။ ထို့ကြောင့် ဘုရင်လဲလူငယ်ကလေးကိုခါးတစ်လက်

ပေးလိုက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူ့လဲ မကောင်းဆိုးဝါးကောင်နဲ့ တိုက်ခိုက်ဖို့ မြို့ပြင်ကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ မြို့ပြင်ကို ရောက်တဲ့အခါ မကောင်းဆိုးဝါးက “လာလာ - မင်းကို ငါ စားပစ်လိုက်မယ်” လို့ အော်ခေါ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ လူရွယ်ကလေးက မကြောက်မရွံ့နဲ့ ခါးကိုကိုင်ပြီး မကောင်းဆိုးဝါးရှိရာကို တည့်တည့်ပြေးသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာ ကောင်းမှုတွေနဲ့ ပြည့်လွန်းလို့ မကောင်းဆိုးဝါးက သူ့ကို မတို့နိုင်မထိနိုင်တာကို တွေ့ရတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ သူ့ငယ်ကလေးက မကောင်းဆိုးဝါးရဲ့ နှလုံးသားတည့်တည့်ကို ဓားနဲ့ ထိုးပစ်လိုက်တယ်။

မကောင်းဆိုးဝါးကောင်ကြီး သေဆုံးသည့် နောက်ပိုင်း တိုင်းသူပြည်သားများ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြသဖြင့် ဘုရင်ကြီးက သူ့အား မြို့စားရာထူးကို ချီးမြှောက်လိုက်တယ်။ ထိုအချိန်မှစ၍ မြို့စားကြီးနှင့် မျက်မမြင်မိခင်အိုကြီးတို့လည်း အသက်ထက် ဆုံးပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်သွားကြတယ်။

တံငါသည်နှင့်ဇနီး



တစ်ရံရောအခါက ဆင်းရဲတဲ့တံငါသည်တစ်ဦးရှိသတဲ့။ သူဟာ မိမိလိုပဲဆင်းရဲပေမဲ့ ပညာရှိတဲ့မိန်းကလေးတစ်ဦးကို ချစ်ခင်နှစ်သက်လှသတဲ့။ ဒါနဲ့ပဲနောက်ဆုံးမှ သူတို့ လက်ထပ်လိုက်ကြတယ်။ တစ်နေ့မိန်းကလေးဟာမိမိရဲ့ ခင်ပွန်းသည်နှင့်အတူမြစ်ထဲ မှာ ပိုက်ချဖို့ထွက်သွားကြတယ်။ လမ်းမှာ သစ်ပင်ပေါ်ကကျီးကန်းတစ်ကောင်ကို တွေ့တော့ တံငါသည်က ဇနီးသည်ကိုပြပြီး၊ “မိန်းမရေ -- ဟိုကျီးငှက်ကိုကြည့်ပါ အုံး။ အမွှေးလေးတွေဖြူလိုက်တာ” ဇနီးသည်ကလည်း၊ “ဟုတ်ပဲ့-ဒီကျီးကန်းလေး က တစ်ကယ့်ကိုဖြူလိုက်တာ” လို့ပြန်ဖြေတယ်။

ဒီလိုနဲ့ရှေ့ဆက်ပြီး လမ်းလျှောက်ထွက်နေတုန်း ဗျိုင်းဖြူတစ်ကောင်ကိုတွေ့သတဲ့။ ဒီ တော့ ခင်ပွန်းဖြစ်တဲ့သူက၊ “မိန်းမရေ -- ဟိုဗျိုင်းကိုတွေ့လား -- တော်တော်အ ရောင်မဲတယ်နော်” မိန်းမကလည်း၊ “အင်းတော်တော်မဲတာပဲ” လို့မဆိုင်းမတွ ထောက်ခံလိုက်တယ်။ ဒီလိုစကားတပြောပြောနဲ့ မြစ်ချောင်းရှိရာရောက်လာသတဲ့။ ဒါနဲ့ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်ကူညီပြီး မြစ်ချောင်းထဲ ပိုက်ကိုနှစ်လိုက်တယ်။ ဒီ လိုနဲ့တစ်နေ့လုံးအလုပ်ကူလုပ်တဲ့အတွက် ငါးများစွာကိုဖမ်းမိသတဲ့။ ဘယ်လောက်

များသလဲဆိုတော့ သူတို့မထမ်းနိုင်တဲ့အထိတောင်များတယ်။

အဲဒီနေ့ကစပြီး တစ်ဖြည်းဖြည်းသူတို့တိုးတက်ချမ်းသာလာကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဆင်းရဲတဲ့မိသားစုတွေရှိပြီး သူတို့ရဲ့ကြီးပွားချမ်းသာမှုအပေါ်မနာလိုဖြစ်ကြတယ်။ တစ်နေ့မှာ ဆင်းရဲသားတစ်ဦးက သူ့မိန်းမကိုခေါ်ပြီး “မိန်းမရေ -- ငါတို့ရဲ့အိမ်နီးချင်းလိုပဲ ငါးများထွက်ကြစို့ -- သူတို့လိုကံကောင်းပြီး ချမ်းသာလာနိုင်တယ်။”

ဒီလိုနဲ့ နှစ်ယောက်သားမြစ်ချောင်းရှိရာသို့ ထွက်လာကြတယ်။ လမ်းမှာကျီးကန်းတစ်ကောင်က ခေါင်းပေါ်မှာပျံသန်းလာတာကို တွေ့တဲ့အတွက်ခင်ပွန်းသည်က “မိန်းမရေ -- ဟိုကျီးကိုတွေ့လား၊ ဒီကျီးကတော်တော်ဖြူတယ်နော်။”

သူ့မိန်းမက “မဟုတ်ကဟုတ်ကတော်ရေ -- ဒီကျီးက မီးသွေးလိုမဲနက်နေတာကိုများ” ဒီလိုနဲ့ဆက်ထွက်လာကြတော့ သူတို့ရဲ့ခေါင်းပေါ်က ဗျိုင်းဖြူတစ်ကောင်ဖြတ်ပျံသွားတာကိုတွေ့ကြတယ်။ ဒီတော့ခင်ပွန်းသည်ကလည်း “မိန်းမရေ -- ဟိုဗျိုင်းကိုကြည့်ပါအုံး -- မဲနက်နေတာပဲ။”

သူ့မိန်းမကလည်း ဗျိုင်းဖြူကိုတွေ့ရက်သားနဲ့ မဲနက်နေပါတယ်လို့ပြောတဲ့ သူ့ယောက်ျားကိုစိတ်ဆိုးပြီး “အဖိုးကြီးတော့ရူးနေပြီး၊ ဒီလောက်ဖြူတဲ့ဗျိုင်းကို မတွေ့ဘူးလား” လို့ပြန်ငြင်းပြီး တဲ့နောက်အငြင်းအခုံဖြစ်ပြီး ရန်ဖြစ်ကြတော့သတဲ့။ မြစ်ချောင်းထဲရောက်သွားတဲ့အခါ တစ်နေ့လုံးငါးရှာပေမဲ့ ဘာငါးမှမရပဲအိမ်ပြန်သွားကြရသတဲ့။

လောဘကြောင့်သေခြင်း



ဟိုဦးရှေးရှေးတုန်း ရခတ်ပူရမြို့မှာ နွားကုန်သည်ကြီးတစ်ဦးရှိတယ်။ ဒီနွားကုန်သည် ဟာ သုဝဏ္ဏပြည်မှာကျောက်သံပတ္တမြားရှိကြောင်း သတင်းကြားတဲ့အတွက်တပည့် ခေါ်ပြီး နွားဝါးရာနှင့်ခရီးနှင်ခဲ့သတဲ့။ တောအုပ်ကြီးတစ်နေရာရောက်တဲ့အခါမောပန်း ကြတဲ့အတွက် လူရောနွားပါအနားယူစားသောက်ဖို့အတွက် ခရီးတစ်ထောက်နား ကြတယ်။ တချို့ကထင်းရှာ၊ တစ်ချို့က အစားအသောက်ချက်ပြုတ်ဖို့ ပြင်ဆင်ကြ တယ်။ အစားအသောက်တွေ ချက်ပြုတ်နေစဉ်အတွင်း ကုန်သည်ကြီးက ထင်းတွေ ပေါ်က ကြေးနီများကပ်လာသည်ကိုတွေ့ရတယ်။ ထို့ကြောင့်ကုန်သည်ကြီးက သူ့တ ပည့်များကို ထိုနေရာတစ်ဝိုက်တူးကာ တူးရသောကြေးနီများကိုရှာခိုင်းလေတယ်။ ထို့နောက် မိမိအိတ်ထဲတွင် ဆန်များကိုသွန်ချ၍ ကြေးနီများထည့်လေသည်။ ကုန် သည်ကြီးကကြေးနီရှိလျှင် အောက်တွင်အဖိုးတန်ပစ္စည်းများရှိအုံးမည်ဟုစဉ်းစားမိ သည့်အတွက် သူ့တပည့်များကို ဆက်ပြီးတူးခိုင်းပြန်တယ်။ အဲဒီလိုတူးတဲ့အခါ ငွေ တွေရှိကြောင်းကို အံ့ဩစွာတွေ့ရတယ်။ ဒါ့ကြောင့်ကုန်သည်ကလည်း အိတ်ထဲက ကြေးနီတွေကိုသွန်လိုက်ပြီး ငွေခဲတွေကိုထည့်လိုက်တယ်။ ငွေခဲတွေရတဲ့အခါ ကုန်

သည်ကလောဘာတွေ ထပ်များလာတယ်။ ငွေရှိရင်ရွှေလဲတွေ့ရှိရမယ်လို့ စိတ်ကူးမိ ပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ရဲ့တပည့်တွေကို ရှေ့ဆက်ပြီးတူးခိုင်းပြန်တယ်။ တကယ်ပဲ ရွှေခဲတွေ့ပြန်သတဲ့။ ဒါကြောင့် အိတ်ထဲကငွေခဲတွေကိုလောင်းချလိုက်ပြီး ရွှေတွေ့ကို ထည့်ပြန်တယ်။ လောဘအတောမသတ်နိုင်တဲ့ သူဌေးကြီးဟာ ရွှေတွေ့ရှိရင်အခြား အဖိုးတန်ပစ္စည်းများရှိမယ်လို့စဉ်းစားမိပြန်သတဲ့။ အဲဒါနဲ့ သူ့ကိုယ်တိုင်အောက်ဆင်း ပြီးတပည့်တွေနဲ့အတူ တူးရင်းတူးရင်းနဲ့ နောက်ဆုံးမှာတော့ မြေကျင်းပိမိပြီးသေဆုံး သွားလေသတဲ့။

ကျားဖြူရှင်



ဟိုင်းရှေးရှေးတုန်းက ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးရှိတယ်တဲ့။ မောရှမ်းပြည်မှာ ဘုရင်ဖြစ်နေ စဉ်သမီးရတနာတစ်ဦးဖွားမြင်လာတယ်။ ဘုရင့်သမီးဟာ မွေးရာပါမျက်စိနာရောဂါ ဖြစ်လာပြီး ဖခင်ဖြစ်သူလည်းရှိသမျှ ဆေးဆရာခေါ်ယူပြီး ကုသသော်လည်းမပျောက် ကင်းပဲ မျက်စိကွယ်သွားလေသည်။ ဘုရင်ကလည်းသူ၏သမီးကို သနားကြင်နာမှု များစွာနဲ့ဗေဒင်ဆရာကိုခေါ်ယူပြီး အဘယ်နည်းနှင့်မျက်စိပြန်မြင်လာမည်ကိုမေးလေ သည်။

ဗေဒင်ဆရာကလည်း မိမိ၏ကျမ်းစာကိုကြည့်ပြီး သူမအားရေထဲတွင်မျောလိုက်လျှင် တိုင်းပြည်လဲငြိမ်းချမ်းလာပြီး သူမ၏မျက်စိလဲ ပြန်မြင်လာမည်။ မမျောလျှင်သူမ၏ မျက်စိလဲပြန်မြင် လာမည်မဟုတ်ပဲ တိုင်းပြည်လဲစစ်ပွဲများနှင့်ကြုံရမည်။ ဘုရင်ကြီးက လည်း သူ့စကားနားထောင်ပြီးပြီးချင်းမှာပင် တိုင်းသူပြည်သားတို့အားခေါ်ယူပြီး ဖောင်ကြီးတစ်စီးဖွဲ့စေသည်။ ထို့နောက်ဖောင်ပေါ်တွင် စားစရာများကိုတင်စေပြီးမင်း သမီးလေးကိုဖောင်ပေါ်တင်ပြီးမျောချရန်သွားကြိုကြလေသည်။ မင်းသမီးလဲ ဖခမည်း တော်၏စကားကို မလွန်ဆန်ဝံ့သဖြင့် မိဘများအား ကန်တော့ကာဝေါယာဉ်ပေါ်သို့

တက်ပြီး မောမြစ်ကမ်းသို့သွားလေသည်။ ဝေါယာဉ်ထမ်းသူကလည်း သူ့အားဖေါင်ပေါ်တင်ပြီး မြစ်အတွင်းသို့မျောလိုက်လေသည်။ သူမလည်း မယ်တော်မိခင်နှင့်ခွဲခွာပြီးဝမ်းနဲကြေကွဲခြင်းများစွာနှင့် ပေါင်ပေါ်တွင် တဖြည်းဖြည်းရေနှင့်အတူမျောပါသွားသည်။ သူမမမျောလည်းကြောက်ရွံ့စွာဖြင့် သေဘေးမှလွတ်မြောက်ရန်နှင့် မျက်စိပြန်မြင်လာစေရန်အတွက် အကြိမ်ကြိမ်ငိုကြွေး၍ဆုတောင်းလေသည်။ မြစ်ကမ်းတစ်နေရာသို့ရောက်သောအခါ ကျားဖြူကြီးတစ်ကောင်က ယင်း၏ငိုကြွေးသံကိုကြားသဖြင့်သနားစွာဖြင့် သူ့အားလာရောက်ကယ်တင်လေသည်။ ကျားလည်းသူမ၏မျက်စိကို ကုသပေးပြီး ဇနီးမောင်နှံအဖြစ် အတူတကွနေထိုင်သွားပြီးနောက်သားဦးရတနာသုံးဦးဖွားမြင်လာသည်။ သားကြီးခွန်အန်၊ သားလတ်ခွန်ယီ၊ သားငယ်ခွန်ဆန် ဟုအသီးသီးအမည်ပေးလေသည်။ ယင်းတို့ နေသောနေရာတွင်လူထက်ကျားများ အနေများသဖြင့် ထိုနေရာကို ကျားဖြူမြို့ဟုခေါ်တွင်လေသည်။

ထွန်သွားစားသောကြွက်



ရှေးရှေးတုန်းက သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးရှိလေသည်။ တစ်ယောက်က လိမ်လည်တတ်သော အကျင့်ရှိပြီး ကျန်တစ်ယောက်က အသိပညာအတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံကာ လိမ္မာပါးနပ်စွာနေတတ်လေသည်။ တစ်နေ့သော် တောသားကြီးသည် သူငယ်ချင်းမြို့သားထံ ထွန်သွားဝါးရာအပ်ရောင်းပြီး နေအိမ်သို့ပြန်သွားလေသည်။ သူငယ်ချင်းမြို့သားက ထွန်သွားများကို ရောင်းလိုက်ပြီး ရလာသောငွေများကို သုံးစွဲလိုက်ပြီးပြန် မပေးချင်သဖြင့် ကြွက်ချေးများကို ယူလာပြီး ထွန်သွားထားရာနေရာ၌ ပုံထားလေသည်။

ရက်အတော်ကြာသော် တောသားကမြို့ပေါ်သို့တက်လာပြီး သူ၏ထွန်သွားများကို မမြင်ရသဖြင့် ထွန်သွားများရောင်းရပြီး ဟုသတ်မှတ်ကာ သူငယ်ချင်းမြို့သားထံသွား၍ ငွေအသပြာတောင်းလေသည်။ သူငယ်ချင်းမြို့သားကလည်း သူ၏ထွန်သွားများကို ကြွက်များစားလိုက်ပြီးဟုပြောသည်။

တောသားကလည်း ဘာမှပြန်မပြောပဲ မြို့သား၏သားကိုခေါ်သွားလေသည်။ ရေချိုးပြီးသောအခါ သူ၏အသိအိမ်တွင် ကလေးကိုဂှက်ထားလေသည်။ သူငယ်ချင်း ရေသွားချိုးပြန်လာသည့်အခါ သားမျက်နှာမတွေ့ရသော မြို့သားကလည်း သူငယ်ချင်းတောသားအား မိမိသားဘယ်မှာရှိကြောင်း မေးလေသည်။ သူငယ်ချင်းတောသားကလည်း ရေချိုးနေစဉ်အတွင်း စွန်ရဲတစ်ကောင်ဆင်းလာပြီး ကောင်းကင်ပေါ်သို့ချီတက်သွားပြီးဟုပြောရာ မြို့သားကလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူးဟုပြောလိုက်ရာ ငြင်းခုံကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် တရားသူကြီး၏အဆုံးအဖြတ်ခံယူရန် တရားရုံးသို့လာခဲ့ကြလေသည်။ တရားသူကြီးက အကြောင်းစုံကိုမေးမြန်းလေသည်။

တရားသူကြီးက “မောင်မင်း၊ ကလေးကို စွန်တစ်ကောင်ချီသွားတာ တွေ့လိုက်တယ်ဆိုတာအမှန်ပဲလား။” တောသားက ဟုတ်မှန်ကြောင်း ပြောသော်လည်း တရားသူကြီးက ဤအဖြစ်အပျက်မှာ ယုံကြည်နိုင်ဖွယ်ရာမရှိကြောင်းသိလေသည်။ တရားသူကြီးကတောသားကို “မင်းပြောတဲ့စကားကို ငါလုံးဝမယုံနိုင်ဘူး။ မဟုတ်မမှန်တာတွေလုံးဝမပြောပါနဲ့။” တောသားလဲ နောက်ဆုံးအဖြစ်မှန်အားလုံးကို ရှင်းပြလိုက်တယ်။ ဤတွင် တရားသူကြီးကမြို့သားကို “အသင်ရဲ့ကလေးကို ပြန်လိုချင်ရင် ကြွက်စားလိုက်ပြီးလို့ပြောတဲ့ ထွန်သွားတွေရောင်းရငွေတွေကိုပြန်ပေးလိုက်ပါ။”

ထို့နောက် တရားသူကြီးကလည်း တောသားဘက်ကိုလှည့်ပြီး “အသင်ကလဲထွန်တုံးရောင်းရငွေတွေကို ပြန်လိုချင်ရင် ဂှက်ထားတဲ့ကလေးကို ပြန်ပေးလိုက်ပါ” ဟု တရားမျှတစွာဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။

အကောက်အဖြောင့်ကိုမနိုင်



ရှေ့ရှေးတုန်းက လူနှစ်ဦးရှိတယ်။ တစ်ဦးအမည်ကို မောင်ငွေဟုခေါ်ပြီး တစ်ဦးကို မောင်စိန်ဟုခေါ်သည်။ သူတို့ဟာ သူငယ်ချင်းကောင်းများ ဖြစ်ကြပြီး အတူနေအတူစားကာ ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်ခြင်းလဲမရှိ ချစ်ခင်စွာအတူနေထိုင်ကြတယ်။

တစ်နေ့မှာ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ဟာ အရောင်းအဝယ်လုပ်ဖို့တိုင်ပင်ကြပြီး လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရာမှ တဖြည်းဖြည်းနောက်ပိုင်းတွင် အရောင်းအဝယ်ကောင်းလာသည်။ တစ်နေ့တွင် မောင်စိန်က ရထားတဲ့ငွေတွေကို တစ်ယောက်တစ်ဝက်ခွဲလိုက်မယ်ဆိုရင် ငါ့အတွက် နံနံသာကျန်တော့မည်လို့ စဉ်းစားမိပြီး ငွေပို၍ရအောင်အကောက်ကြံလေသည်။

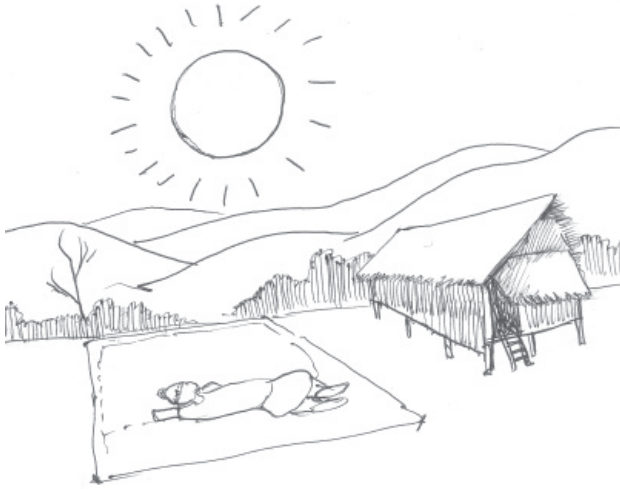
ဤသို့ဖြင့် ယင်းတို့နှစ်ဦးငွေကို မည်ကဲ့သို့ခွဲဝေရမည်ဆိုသည့်အပေါ် ဆွေးနွေးကြလေသည်။ မောင်ငွေက “တို့နှစ်ယောက်ထပ်တူညီမျှ အတူတကွရောင်းဝယ်ဖောက်ကား

တဲ့အတွက် ငွေကိုထပ်တူညီမျှခွဲရမှာပေါ့။” သို့ပေမဲ့ မောင်စိန်ကစောဒကတက်ပြီး “ဒီလိုလုပ်လို့ ဘယ်ရမလဲ။ ငါ့နာမည်ကစိန်၊ မင်းနာမည်ကငွေလေ။ စိန်ဆိုတာငွေ ထက်ပိုပြီး တန်ဖိုးရှိတယ်လေ။ ငါကမင်းထက် အဖိုးတန်တဲ့အတွက် ငွေတွေပိုရသင့် တယ်” မောင်ငွေကလည်း မခံမရပ်ဖြစ်နိုင်ကာ “ဒီလိုပြောရကြေးဆိုရင် ငါ့နာမည်က ငွေဆိုတော့ ငွေအားလုံးကို ငါရသင့်တာပေါ့။” ဤသို့ အငြင်းအခုံဖြစ်ကြပြီးနောက် တစ်နေ့ မနက်တွင်လမ်းဘေးရှိသော ညောင်ပင်ကြီးထဲသွား၍ တိုင်တည်ဆုံးဖြတ် မည်ဟုမောင်စိန်ကဆိုသည်။ မောင်ငွေက မင်းသွားချင်တဲ့နေရာသွား ငါကလိုက် သွားဖို့ အဆင်သင့်ပဲဟုဆိုလေသည်။

မောင်စိန်က အိမ်သို့ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ သူ၏ဖခင်အားငွေခွဲရန်အတွက်အဖြစ် အပျက်ကိုပြောပြကာ လယ်နားရှိ သစ်ပင်ကြီးဆီသို့သွားကာ သူ့ဖခင်ကိုသစ်ခေါင်း ထဲသွားနေခိုင်းသည်။ မနက်မိုးလင်းသော် သူ့သားပြောသည့် အတိုင်းမောင်စိန်နှင့် မောင်ငွေတို့သည် အစားအစာများယူလာကာ သစ်ပင်ကြီးကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီး မည်သူက ငွေပိုရမည်နည်းဟုဆုံးဖြတ်ပေးရန် သစ်ပင်ကြီးကိုတိုင်တည်တောင်းဆိုကြ သည်။ သစ်ခေါင်းပေါက်မှနေ၍ မောင်စိန်၏ဖခင်က မောင်စိန်ပိုရသင့်သည်ဟုပြော သည်။

မောင်ငွေကဤသစ်ပင်စောင့်နတ် မတရားဘူးဟုဆိုပြီး ကောက်ရိုးများရှာပြီးသစ်ပင် ၏ဘေးတွင် မီးရှို့ခိုင်းလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် သစ်ပင်ဘေးတွင်ရှိသောမောင်စိန်၏ ဖခင်ကမီးခိုးနံ့မခံနိုင်သဖြင့် သစ်ခေါင်းပေါက်ထဲမှထွက်ပြေးကာ အကောက်ကိုအ ဖြောင့်ကမနိုင်ဘူးဟေ့လို့အော်ပြီး ငွေကိုတစ်ယောက်တစ်ဝက်ယူရန် ဆုံးဖြတ်ပေး လိုက်သည်။

ငလက်မ



ရှေးရှေးတုန်းက အဖွားနှင့်မြေးတို့နှစ်ဦး အတူတူနေထိုင်ကြတယ်။ တစ်နေ့မှာ မြေးဖြစ်သူက အဖွားကို စပါးလှန်းပြီးစောင့်ခိုင်းတယ်။ အဖွားဖြစ်သူမှာလည်း စပါးလှန်းရင်းစောင့်ရင်းနဲ့ တစ်နေ့တော့နေပူသည့်အတွက် အဖွားဖြစ်သူက နေထဲစပါးလှန်းရင်း သေဆုံးသွားလေတယ်။ မြေးဖြစ်သူကလည်း နေကြောင့်သူ့ရဲ့အဖွားသေဆုံးရတယ်လို့ပြောပြီး နေမင်းကြီးထံအလျော်တောင်းရန် သွားခဲ့လေတယ်။ လမ်းတွင်ခြတစ်ကောင်နဲ့တွေ့ပြီး ခြကငလက်မကို ဘယ်သွားမလဲလို့မေးတယ်။ ငလက်မကလည်း ငါကနေမင်းကြီးဆီသွားပြီး ငါ့အဖွားဦးခေါင်းဖိုးသွားတောင်းမလို့ဟုဆိုသတဲ့။ ခြကလည်း “ကောင်းပြီး၊ ငါလဲလိုက်မယ်လို့ဆိုတယ်။” လမ်းခရီးတစ်ထောက်ရောက်သောအခါ ခြက မလိုက်နိုင်တော့ဟုပြောသည့်အခါ ငလက်မကလည်း “ဒါဆို ငါ့ဖင်ထဲဝင်ပြီး လိုက်ခဲ့လို့ပြောတယ်။” ခြကလဲဖြုန်းကနဲပဲ ငလက်မဖင်ပေါက်ထဲကို တိုးဝင်သွားတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ခရီးဆက်ထွက်ကြတာနဲ့ လမ်းမှာ သင်းခွေချပ်တစ်ကောင်နဲ့ ထပ်တွေ့ပြန်တယ်။ သင်းခွေချပ်က ငလက်မကို ဘယ်သွားမလဲဟုမေးရာငလက်မက

နေမင်းကြီးထံအလျော်တောင်းဖို့ သွားတာပါလို့ ပြောတဲ့အခါသင်း ခွေချပ်ကလည်း လိုက်ချင်တယ်လို့ပြောတဲ့အခါ ငလက်မကလည်းလိုက်ခွင့်ပေးလိုက်တယ်။ ခရီးတစ် ထောက်ရောက်သောအခါ သင်းခွေချပ်က ခရီးပန်းသဖြင့် မလိုက်နိုင်တော့ဟုပြော သည့်အခါ ငလက်မကလည်း “ဒါဆို ငါ့ဖင်ထဲဝင်ပြီး လိုက်ခဲ့လို့ပြောတယ်။” သင်း ခွေချပ်ကလဲ ပြန်းကနဲပဲ ငလက်မဖင်ပေါက်ထဲကို တိုးဝင်သွားပြန်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ခရီးဆက်ထွက်ကြတာနဲ့ လမ်းမှာ ကျားတစ်ကောင်နဲ့ ထပ်တွေ့ပြန်တယ်။ ကျားက ငလက်မကို ဘယ်သွားမလဲဟုမေးရာ ငလက်မကနေမင်းကြီး ထံအလျော် တောင်းဖို့ သွားတာပါလို့ပြောတဲ့အခါ ကျားကလည်းလိုက်ချင်တယ်လို့ပြောတဲ့အခါ ငလက်မကလည်း လိုက်ခွင့်ပေးလိုက်တယ်။ ခရီးတစ်ထောက်ရောက်သောအခါကျား က ခရီးပန်းသဖြင့် မလိုက်နိုင်တော့ဟုပြောသည့်အခါ ငလက်မကလည်း “ဒါဆိုငါ့ဖင် ထဲဝင်ပြီး လိုက်ခဲ့လို့ပြောတယ်။” ကျားကလဲ ပြန်းကနဲပဲ ငလက်မဖင်ပေါက်ထဲကိုတိုး ဝင်သွားပြန်တယ်။

နေမင်းကြီးကလဲ သူ့ဆီငလက်မ လျော်ကြေးလာတောင်းမှာ ကိုသိသည့်အတွက် လာမည့်လမ်းတွင် တီကောင်ကိုလွှတ်၍ ငလက်မကို ဆုံးမခိုင်းသည်။ ငလက်မက ခြံကို “ဟိုမှာမင်းအစာလာနေပြီး” ဟုပြောရာခြံကထွက်လာပြီး တီကောင်ကိုလာ ပြီးကိုက်စားလိုက်သည်။

ငလက်မခရီးဆက်ခဲ့ပြန်ရာ နေမင်းကလည်း ကြက်ဖကြီးတစ်ကောင်ကို ငလက်မအား ဆုံးမရန်ဆက်လွှတ်လိုက်သည်။ ကြက်ကလည်း သူ၏နှုတ်သီးဖြင့်ငလက်မအားဆိတ် ရန်ကြိုးဝါးကာဆင်းလာခဲ့သည်။ ငလက်မကလည်းကြက်ဖကြီးကိုတွေ့ရာ “သင်းခွေ ချပ်ဟိုမှာမင်းအစာလာနေပြီး” ထွက်သွားလို့ ပြောလိုက်ပြန်တယ်။ သင်းခွေချပ်က လဲကြက်ဖကြီးရှိရာသို့ သွားပြီး ကြက်ဖကြီးကိုစားပစ်လိုက်တယ်။

နေမင်းက တီကောင်ကိုလဲ ပို့လဲမနိုင်၊ ကြက်ကြီးကိုပို့လဲမနိုင်သဖြင့်ကွဲကြီးကိုပို့လိုက် ပြန်တယ်။ ငလက်မလည်း ကျွဲကိုမြင်တဲ့အခါ “ကျားရေ မင်းအစာလာနေပြီး” လို့

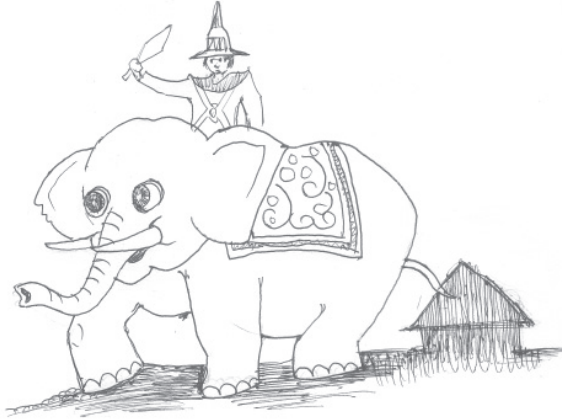
ပြောတဲ့အတွက် ကျားကထွက်လာပြီးကျွဲရှိရာသို့သွားကာ ကျွဲကိုကိုက်စားလိုက်သ
တဲ့။

ငလက်မကနေမင်းကြီးဆီရောက်တဲ့အခါ နေမင်းကြီးက ငလက်မကို “မင်းရဲ့အဖွား
သေဆုံးခြင်းဟာငါ့နဲ့မဆိုင်” ဟုဆိုပြန်တယ်။ ငလက်မကလည်းမဟုတ်ပါ။ ငါ့အဖွား
သေရတာနေမင်းကြီးကြောင့်ပါ။

နေမင်းကြီးကလည်းစိတ်ဆိုးစွာနဲ့ ငလက်မကိုသူ၏အပူရှိန်နဲ့ထိုးလိုက်တယ်။ ငလက်
မလည်းနေပူရှိန်ကိုအလွန် အေးသောအရာဖြင့်ကာထားလေတယ်။ နေမင်းဟာအ
ပူရှိန်နဲ့တိုက်လို့မရတဲ့အခါ အအေးနဲ့တိုက်ပြန်တယ်။ ငလက်မလည်း ပူတဲ့အရာနဲ့
ကာပြန်တယ်။ နေမင်းဟာ မည်သည့်နည်းနဲ့မှတိုက်လို့မရတဲ့အတွက် ငလက်မကို
“ဒါဆိုရင် --- မင်းဘယ်လောက်လိုချင်လဲ --- မင်းလိုချင်သလောက်ပေးမယ်”
လို့ပြောတယ်။

ငလက်မလည်း သူ၏ပါးလွှားသောဖျာကိုခင်းကာ ဖျာပေါ်၌အပြည့်ထည့်ပေးဟုပြော
ပြီး နေမင်းကြီးလည်း ငလက်မလိုချင်သောလျော်ကြေးဖြစ်သော ကျောက်၊ သံ၊
ပတ္တမြားကိုဖျာပေါ်သို့ အပြည့်ပုံပေးလိုက်တော့တယ်။

ဆင်ဖြူတော်



ရှေးရှေးတုန်းက ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးဟာ မင်္ဂလာဆင်ကြီးတစ်ကောင်ရှိလေသည်။ ထိုဆင်သည် နုပျိုဖြူဖွေးပြီးငွေတောင်ကြီးနှင့်တူလေသည်။ တစ်နေ့သော် ဘုရင်ကြီးသည်သူ၏ဆင်ထိန်းခေါ်၍ အဆင်တန်ဆာများဆင်ပြီး ပွဲအတွင်းသို့ဝင်လာလေသည်။ ပွဲခင်းသို့ရောက်သော် လူအများ ဆင်ကြီးကိုမြင်၍ ဆင်ကြီးအားအမွမ်းတင်လေသည်။

အလွန်လှပတင့်တယ်၍ ကျက်သရေမင်္ဂလာအပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံပြီး စင်္ကြံပတေးမင်းနဲ့အလွန်ထိုက်တန်သော ဆင်ဟုခိုးမွမ်းမြှောက်စားလေသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင်လည်း ဆင်၏အမွမ်းတင်သံကို ကြားရသဖြင့် ငါ့လိုဘုရင်ကို အမွမ်းမတင်ပဲ ဆင်ကိုအမွမ်းတင်ရကောင်းမလားဆိုပြီး ဆင်အားသေကြောင်းကြံလေသည်။

ဘုရင်သည် ဆင်ထိန်းခေါ်၍ ဒီဆင်ဟာလူစကားတကယ်ပဲ နားလည်လားဟုမေးလေ

ပြီးဆင်ထိန်းကလည်း နားလည်သည်ဟုဖြေလေသည်။ ကျောက်ကမ်းပါးနှင့်နီးသော နေရာကိုခေါ်သွားပြီး ဟန်ပန်အမူအရာအမျိုးမျိုးလုပ်ခိုင်းလေပြီး ဆင်လည်းဘုရင် ကြီးခိုင်းသမျှကိုလုပ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဘုရင်ကလည်းပထမတွင်ခြေသုံးချောင်းလျှောက် ခိုင်းပြီး နောက်တွင်ခြေနှစ်ချောင်း၊ နောက်တွင်ခြေတစ်ချောင်းလျှောက်ခိုင်းပြန်သည်။ ဆင်ထိန်းလည်း ဘုရင်ကြီးက ဆင်ကြီးကိုသေကြောင်းကြံစည်နေမှန်းခန့်မှန်းနိုင်လေ သည်။ ထို့ကြောင့်ဆင်ကြီးကို “တို့တွေအသက်ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရပြီး၊ ဒီနေ ရာကနေ ထွက်ပြေးကြရအောင်” လို့ပြောတဲ့အတွက် ဆင်ကလည်း ဆင်ထိန်းနဲ့အတူ ဗာရာဏသီပြည်ကို ပြန်သွားလေတော့သည်။

ငါးချဉ်ပူ



ရှေးသရောအခါက တံငါသည်ဖုန်းမောင်နှံနှစ်ဦးရှိသည်။ တစ်နေ့သော် သူ၏ခင်ပွန်းက ငါးရှာထွက်ပြီးငါးရလာလျှင် ငါးပူးထဲတွင် ငါးများထည့်ကာ ချဉ်လာလျှင် ဖုန်းအားရောင်းခိုင်းစေပြီး ခင်ပွန်းမှာငါးရှာထွက်ပြန်လေသည်။ တစ်နေ့သော် ဖုန်းဖြစ်သူ မကျန်းမာ၍ သေဆုံးသွားလေသည်။ သို့သော် ခင်ပွန်းကို ချစ်ခင်နှစ်သက်၍ စိတ်စွဲလန်းပြီး တမလွန်ဘဝသို့ရောက်သောအခါ သက်မွဲဝိညာဉ်အဖြစ်နဲ့ သူ့ယောက်ျားတဲထဲမှာပဲ ဆက်လက်နေထိုင်လေသည်။

ခင်ပွန်းသည်လည်း ငါးချဉ်လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သို့သော်ငါးချဉ်လုပ်ထားပြီး ညနေခင်းငါးရှာထွက်ရာမှ ပြန်လာချိန်တွင်ငါးချဉ်ပူးထဲမှ ငါးများကုန်သွားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ငါးပူးထဲသို့ငါးများထပ်ထည့်ပြန်သည်။ နောက်တစ်ရက်တွင်လည်း ငါးများထပ်ကုန်ပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်နေ့တွင် ငါးများမည်သူစား

သွားသည်ကို သိလို၍ ချောင်းကြည့်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ သို့နှင့်ပင် စိတ်ဆိုးစွာဖြင့် ကွယ်ရာမှာ ချောင်းကြည့်လေပြီး သရဲမလာစားသည်ကိုတွေ့၍ မိမိ၏ဇနီးမှန်းမသိကာ ငရုတ်ဆုန်မ၍ သရဲမအားပေါက်သတ်ရန် ပြေးလာချိန်တွင် ခြေချော်ကျကာ ချောက်ကမ်းပါးပေါ်မှ ပြုတ်ကျ၍ ရေကြက်အဖြစ် ဘဝပြောင်းသွားလေသည်။ ရေကြက်အော်သံမှာ --

ပါဆွန့်ဆမ်မုတ်
စို့ခေါက် စို့အော့(လ်)
နိုင်းထောင့် ဟိုဟော့(လ်)
နိုင်းထောင့် ပိုမော် ဟုဆိုသတည်း။

ခေါပုတ်



ရှေးရှေးတုန်းက ရှမ်းရွာကလေးတစ်ရွာမှာ ကလေးငယ်များငိုယို ဂျီကျသည့်အချိန်တွင် မိဘများကဖိုးလမင်းထံ မုန့်လှမ်းတောင်းပြီး ကလေးငယ်တွေကို ချော့မော့နှစ်သိမ့်ကြတယ်။ ဖိုးလနတ်သားကလည်း ကလေးငယ်တွေကို ခေါပုတ်ချကျွေးသတဲ့။ မိဘကလည်း ခေါပုတ်ကို နံနံစီဖြတ်၍ ကလေးများကို ကျွေးကြသတဲ့။ ကလေးတွေကို ဘယ်လောက်ကျွေးကျွေးဒီမုန့်ဟာမကုန်နိုင်ပဲ ပုံမှန်အတိုင်းသာ ကျန်နေသေးတာကို တွေ့ရသတဲ့။ တစ်နေ့မှာ စိတ်ထားကောက်ကျစ်တဲ့ စိန်စမာဏလို့ခေါ်တဲ့ မိန်းမကြီးဟာ သူ့သားအတွက်မုန့်ကြီးကို အရင်းမှဖြတ်ပစ်လိုက်ပြီး သူ၏သားတစ်ဦးတည်းကိုသာ ကျွေးလိုက်တယ်။ နတ်သားကမိန်းမကြီးကို စိတ်ဆိုးပြီး မုန့်ကိုမိုးပေါ်သို့ပြန်ယူသွားတယ်။ ဒါကြောင့်ရှမ်းလူမျိုးများက ဒီမုန့်ကို အစားပြန်ထိုးတဲ့အနေနှင့်ခေါပုတ်မုန့်တွေလုပ်စားကြတယ်။ လနတ်သားဆီကလဲ ဒီမုန့်ကိုပြန်ရဖို့အတွက် ခေါပုတ်ကိုအလှူအဒါန်းပြုကြတယ်။

ခြင်္သေ့နှင့်မုဆိုး



ဝါခါတုန်းက တောရိုင်းသတ္တဝါတွေကိုအမဲလိုက်ရှာဖွေပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုတဲ့မုဆိုးတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ သူဟာအမြဲတမ်း တောထဲသွားပြီး အမဲရှာထွက်သတဲ့။ တစ်နေ့မှာ သမင်တစ်ကောင်သွားပစ်မလို့တောထဲကို ထွက်ခဲ့တယ်။ တောက နက်သွားပေမဲ့ သမင်တစ်ကောင်မှ မတွေ့ရသေးဘူး။ ဒါကြောင့် သစ်ပင်တစ်ပင် အောက်မှာထိုင်ပြီးအမောဖြေနေတုန်း သူ့ဘေးမှာအသံကြားရတဲ့အတွက် သေနတ် မောင်းတင်ပြီး ပစ်ဖို့အဆင်သင့်ပြင်လိုက်တယ်။ သူပစ်ဖို့ချိန်လိုက်တဲ့တောကောင်ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သမင်မဟုတ်ပဲ ခြင်္သေ့တစ်ကောင်ဖြစ်နေတာကိုတွေ့ရတယ်။ မုဆိုးဟာ အလွန်ကြောက်ရွံ့ပြီး ခြင်္သေ့ကြီးကို “ကျွန်ုပ်ကိုမသတ်ပါနဲ့၊ ကျွန်ုပ်အသက်ကိုချမ်းသာပေးပါ။” လို့ဆိုသတဲ့။ ခြင်္သေ့ကြီးက သူ့ကိုကြည့်ပြီး သင့်ရဲ့အသက်ကို ချစ်သလား။” မုဆိုးကြီးက “ချစ်တာပေါ့။”

ခြင်္သေ့ကြီးက “သင့်ကိုယ်ကိုသင်ချစ်ရင် အခြားသူတွေကို မသတ်ပါနဲ့။ သူတို့ဟာလဲ သင့်လိုပဲ သူတို့ရဲ့အသက်ကိုချစ်ကြတယ်။” နောက်ဆုံးမုဆိုးလဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုချစ်သလို အခြားသူများကိုချစ်ရမယ်လို့ တရားရကာ တောထဲမှထွက်ပြီး မုဆိုးအလုပ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်သတဲ့။

ကြက်ကြယ်ကလေးများ (ခုနှစ်စဉ်ကြယ်)



လွန်ခဲ့သည့်နှစ်များစွာက မြို့ရွာနဲ့အလှမ်းဝေးတဲ့နေရာ လယ်တဲထဲမှာလယ်သမားကြီးမိသားစုကကြက်သားအမိတစ်အုပ်ကိုမွေးထားတယ်။ ကြက်ကလေးအားလုံးခုနှစ်ကောင်ရှိတယ်။ တစ်နေ့မှာကြက်မကြီးက သူတို့အဖေကြက်ဖကြီးအကြောင်းကိုပြောပြတယ်။ “သားတို့၊ သမီးတို့ရေ ခြံထဲမှာသွားမဆော့ကစားနဲ့နော်။ မင်းတို့အဖေကခြံထဲမှာ အသတ်ခံရတာဖြစ်တယ်” လို့ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြက်ကလေးတွေကဘယ်တော့မှ ပြောစကားနားမထောင်ဘူး။ ကြက်မကြီးကတော့ ခြံနားကိုဘယ်တော့မှမကပ်ဘူး။ တစ်နေ့မှာလယ်သမားရဲ့အိမ်ကို ရပ်ဝေးက ဧည့်သည်တွေလာတဲ့အတွက် ဟင်းချက်ကျွေးဖို့ ဟင်းရှာလို့မရဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ လယ်သူကြီးက “ဪတို့မှာကြက်မကြီးတစ်ကောင်ရှိသားပဲ။ ဒီကြက်မကြီးကို ချက်ကျွေးလိုက်ရင်တို့အသားရှာစရာမလိုတော့ဘူး။ ကြက်မကြီးက ဒါကိုကြားတဲ့အတွက်အရမ်းပဲစိတ်ထိခိုက်သွားတယ်။ သူသေရမှာကိုလဲသိသွားတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူကအရမ်းဝမ်းနည်းသွားပြီး မသေခင်မှာကလေးတွေ “သားတို့သမီးတို့နဲ့အတူ အမေမရှိတော့ရင်၊ ဝမ်းမနည်းပါနဲ့ -- တစ်ယောက်အပေါ်တစ်ယောက်နိုင်ထက်စီးနင်းမလုပ်ကြပါနဲ့ -- ဒါ့ကြောင့် အမေ့စကားကိုနားထောင်ကြပါ။ အဖေသေသွားပြီးနောက်ပိုင်းမင်းတို့အမေနဲ့တွေ့ရတော့မှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် အမေ့စကားကိုကောင်းကောင်းမှတ်ထားကြ

ပါ။ မင်းတို့အားလုံးကိုယ့်ဟာ ကိုယ်အစာရှာစားရမယ်။ ချမ်းအေးတဲ့အခါမှာလည်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်နွေးထွေးစွာဖက်ထားရမယ်” သူ၏အမှာစကားကိုပြော ပြီးပြီးချင်း တစ်ပြိုင်နက် ဆိုင်ပိုင်ရှင်ကသူ့ကိုအိမ်ထဲခေါ်သွင်းပြီးသတ်စားလိုက်တယ်။

အခုကြက်ကလေးတွေမှာ မိခင်ကြက်မကြီးမရှိတော့ဘူး။ သူတို့ကိုယ်တိုင်အစာမရှာ နိုင်တော့ပဲ သူတို့ရဲ့မိခင်ကြက်မကြီးပြောခဲ့တာတွေကြောင့် အရမ်းစိတ်ဆင်းရဲကြ တယ်။ တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ကျော်လွန်လာပေမဲ့ သူတို့ရဲ့အမေကို မမေ့နိုင်ဘူး။ သူတို့ ကိုအမြဲတမ်းအစာရှာဖွေပေးတဲ့အမေနဲ့ သူတို့ကို အမြဲတမ်းသတိရရှိတယ်။ မိုးရာသီ နီးလာပြီး၊ မိုးရွာတဲ့အတွက်ကြောင့် သူတို့ခမျာအရမ်းကိုချမ်းကြတာပေါ့။ ဒါတင်မ က သူတို့အရမ်းဆာပြီးအားအင်လဲကုန်ခမ်းလာကြတယ်။ ဒါကြောင့်သူတို့ဟာ “အ မေမရှိတဲ့တို့ဘဝက အကိုင်းအရွက်မရှိတဲ့ငှက်ပျောပင်လိုပဲ” လို့ဆိုပြီး မီးပုံထဲကိုအား လုံးခုန်ဆင်းသွားပြီး အားလုံးမီးလောင်သေသွားတယ်။ သူတို့သေဆုံးသွားတဲ့အခါ မိုးကောင်းကင်ပေါ်ကိုတက်သွားပြီး ကြယ်ကလေးတွေဖြစ်သွားတယ်။ ရှမ်းလိုဒီကြယ် ကလေးတွေကို “လောင်ကိုင်နိုင်” လို့ခေါ်ပြီး အဓိပ္ပါယ်က ခုနှစ်စဉ်ကြယ်ဖြစ်သွား တယ်။ ဒီကြယ်ကို ရှမ်းလူမျိုးတွေက “ကြက်ကြယ်ကလေး” လို့ခေါ်ကြတယ်။

လူသန်ကြီးအီဟင်လောင်



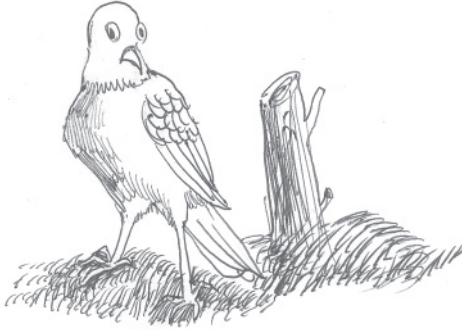
တစ်ခါတုန်းက တောင်ထိပ်ကရွာငယ်ဇနပုတ်လေးတစ်ရွာမှာ အဖိုးအိုလင်မယား နှစ်ယောက်နေထိုင်ကြသတဲ့။ သူတို့မှာ သားတစ်ယောက်ရှိပြီး ဒီသားက အလွန်ပဲ ခွန်အားဗလနဲ့ပြည့်စုံတယ်။ သူ့အမည်က အီဟင်လောင်တဲ့။ သူ့ဟာခွန်အားဗလ ကြီးမားတဲ့အပြင် မိဘတွေကိုလည်း အရမ်းရိုသေလေးစားတယ်။ သူ့မှာကျယ်ပြန့် တဲ့တောင်ယာခင်းတွေရှိပြီး သစ်သီးဝလံတွေအမျိုးမျိုး စိုက်ပျိုးတဲ့အတွက်ရောင်းချ တဲ့အခါ ငွေတွေအရမ်းရတာပေါ့။ အဲဒါကြောင့် ရွာထဲမှာအချမ်းသာဆုံးလူတွေဖြစ် လာတယ်။

အခြားရွာသားတွေက ဒါကိုကြည့်ပြီး မနာလိုဝန်တိုဖြစ်ကြသတဲ့။ ဒါကြောင့် သူတို့ ဟာ အီဟင်လောင်ဟာ မကောင်းတဲ့လူဖြစ်ပြီး ဖခင်ကြီးထံသွားပြီး အီဟင်လောင် ကိုသတ်ခိုင်းဖို့ပြောတယ်။ ဖခင်ကြီးက ဘာလုပ်ရမှန်းမသိတဲ့အတွက် သူ့သားကို

ငှက်ဘီလူးကြီးတစ်ကောင်သတ်ပြီး ဥတွေယူဖို့ သွားခိုင်းတယ်။ အီဟင်လောင်လဲ သူ့ဖခင်ရဲ့စကားကိုနားထောင်ပြီး ငှက်ဘီလူးမကြီးကိုသတ်ပြီး ဥတွေကိုယူလာတယ်။ ဒါကိုတွေ့တဲ့ငှက်ဘီလူးကြီးကလည်း ဒေါသထွက်ပြီး အီဟင်လောင်ရဲ့အသဲနှလုံးကိုဖောက်ထုတ်လိုက်တယ်။

သူမသေခင်မှာပဲ အီဟင်လောင်က သူ့ဖခင်ထံသို့ အသံပေးအော်ဟစ်လိုက်တယ်။ ဒီအသံကြီးဟာ ပြင်းထန်လှတဲ့ လေတိုက်သံလိုမြည်ဟည်းသတဲ့။ ဒါတွေဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းပြင်းထန်တဲ့ လေတိုက်သံကြားရတိုင်း အီဟင်လောင်ရဲ့အသံလို့ဆိုကြသတဲ့။

သနားကြင်နာတတ်သော ကျီးကန်းကလေး



တစ်ခါတုန်းက ပညာရှိပြီး အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်သော ကျီးတစ်ကောင်ရှိတဲ့ အတွက် ထိုကျီးကန်းကိုအခြားသော ကျီးကန်းများက ငှက်ဘုရင်အဖြစ်တင်မြှောက်ကြသည်။ တစ်နေ့ ထိုကျီးကန်းဘုရင်၏မိဘုရားက သူ့ခင်ပွန်း ဘုရင်ကြီးကို “မောင်တော်လူသားဘုရင်တွေ့ရဲ့စားပွဲပေါ်က ထမင်းနဲ့ဟင်းကို အရမ်းစားချင်တယ်” လို့ ပြောသတဲ့။

ကျီးကန်းဘုရင်က ခဏလေးတွေးတောပြီး၊ ဘုရင့်စားဖိုမှူးရှိရာ ပျံသန်းလာခဲ့တယ်။ အဲဒီနောက် စားဖိုမှူးကနေ စားသောက်ဖွယ်ရာတွေကို ဘုရင့်စားသောက်သည့်စားပွဲကိုသယ်သွားသည့်လမ်းနံဘေးရှိ တဲကလေး၏ခေါင်မိုးပေါ်တွင် သွားစောင့်နေလိုက်သည်။

ညနေစာပြင်ဆင်ပြီးသည့်အချိန်တွင် စားဖိုမှူးတို့မှ အစားအစာကိုလင်ပန်းထဲထည့်ပြီး ဘုရင်ကြီး၏စားပွဲသို့ သယ်လာခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ လမ်းပေါ်မှာ ကျီးကန်းက စားသောက်ဖွယ်ရာ သယ်ဆောင်လာတဲ့သူ့ရဲ့မျက်စိကို ထိုးဆိတ်ဖို့ပျံဆင်းလာတယ်။ ဒါ

ပေမဲ့စားဖိုမှူးက သန်မာလွန်းလို့ စားသောက်ဖွယ်ရာလင်ပန်းကိုဘေးမှာချထားပြီး ကျီးကန်းကို လျင်မြန်စွာဖမ်းလိုက်ပြီး၊ “အို - ဒီကျီးတော့ဒီနေ့ဟာ မင်းတကယ်သေရမယ့်နေ့ပဲ” လို့ကြိမ်းမောင်းလိုက်တယ်။

ဒါတွေကို အခြားကျီးကန်းကလေးတစ်ကောင်က အလုံးစုံလှမ်းတွေ့လိုက်တယ်။ ဒီကျီးကန်းကလေးကို ကျီးဘုရင်က သနားကြင်နာစွာကယ်တင်ဖူးလို့ ဒီတစ်ခါသူ့ရဲ့ ကျီးဘုရင်က သူ့ရှေ့မှာအသတ်ခံရမှာကိုမလိုလားဘူး။ ဒါ့ကြောင့် သစ်ပင်မြင့်က ထိုးဆင်းပြီး စားဖိုမှူးကို ထိုးဆိတ်တော့သတဲ့။ ဒါ့ကြောင့် စားဖိုမှူးလည်း ကျီးဘုရင်ကို လွှတ်လိုက်ပြီး ဒုတိယကျီးကန်းကိုလိုက်ဖမ်းပြီး ဘုရင့်ထံတော်ယူလာတယ်။

ဘုရင်က ကျီးကလေးကို၊ “အသင်ကျီးကလေး -- ဘာကြောင့်စားဖိုမှူးရဲ့မျက်စိကို ထိုးဆိတ် ရတာဆိုတာပြောပါအုံး” ကျီးကန်းကလေးကလည်း၊ “စားဖိုမှူးကြီးဟာ ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ဘုရင်ကို ဖမ်းထားလို့ပါ။ ဒီဘုရင်က ကျွန်တော်မျိုးအပေါ် သနားကြင်နာပြီး ကောင်းမှုပြုခဲ့တာတွေရှိတဲ့အတွက် သူ့အတွက်အသေခံရရင်တောင် ခံနိုင်ပါတယ်”

ဘုရင်ကြီးကလည်း ကျီးကန်းကလေးပြောတာကို နားထောင်ပြီး ဤကဲ့သို့မိန့်တော်မူတယ်၊ “အသင်ကျီးကန်းကလေး -- တစ်ကယ့်ကို ကျေးဇူးသိတတ်ပါပေတယ်၊ မိမိအပေါ် ကျေးဇူးပြုခဲ့တဲ့သူအတွက် အသေခံရဲတယ်။ သူ့ဆီက ကျေးဇူးသိတတ်တဲ့ အပြုအမူကို လေ့လာယူကြပါ။”

သနားကြင်နာတတ်တဲ့ လူတွေရဲ့ဘုရင်ကြီးကလည်း ကျီးကန်းကလေးကိုလွှတ်လိုက်ပြီးသူ့ရဲ့စားဖိုမှူးတွေကို နောင်အခါတွင် ဘုရင့်စားပွဲမှထမင်းဟင်းများကိုခြင်းတောင်းကလေးထဲထည့်ပြီး သစ်ကိုင်းပေါ်မှာကျီးတွေအတွက် နေ့တိုင်းသွားချပေးဖို့မိန့်တော်မူသတဲ့။

အီကွပ်ဟိုဦး



တစ်ခါတုန်းက ဆင်းရဲလှတဲ့ရှမ်းအမျိုးသမီးတစ်ဦးမှာ ဦးခေါင်းသာပါပြီးခန္ဓာကိုယ်မရှိတဲ့သားကလေးတစ်ယောက်ဖွားမြင်လာတယ်။ ဒီသားကလေးဟာ ခန္ဓာကိုယ်မရှိပေမဲ့လည်း ထူးဆန်းလှတဲ့အစွမ်းသတ္တိနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့လူဖြစ်ပါတယ်။ မိခင်ကြီးဟာ ထူးဆန်းတဲ့သားကလေးကို ဂရုတစိုက်ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်တယ်။ ဒီခေါင်းတစ်လုံးလေးဟာ အသက်ခုနှစ်နှစ်ရှစ်နှစ်အချိန် ရောက်တဲ့အချိန်မှာ သူ့မိခင်ကြီးကို “မေမေ - သားအလုပ်လုပ်ချင်တယ်။ သားသုံးဖို့ ငွေလိုချင်တယ်။ လယ်သမားကြီးထံသွားပြီး သူ့ရဲ့နွားတွေကို သားကျောင်းပေးနိုင်တယ်လို့ ပြောပေးပါ။

အမေကြီးက “သားရယ် - ဟုတ်မှလဲလုပ်ပါ။ သားမှာခန္ဓာကိုယ်လဲမရှိ ခြေထောက်လဲမရှိပဲနဲ့နွားတွေကို ဘယ်လိုထိန်းကျောင်းပေးမှာလဲ။”

ဒီတော့သူကမိခင်ကြီးကို၊ “အမေရယ် – အမေက ကျွန်ုပ်ရဲ့စွမ်းအင်ကို မသိသေးဘူး၊ လယ်သမားကြီးဆီသာသွားပြီး သားကို အလုပ်သွားတောင်းပေးပါ။”

အမေကြီးလဲ သားပြောတဲ့အတိုင်း လယ်သမားနဲ့သွားတွေ့ပြီး၊ “ကျွန်မမှာ အီကွပ်ဟိုး (ဦးခေါင်းခွံ) လို့ခေါ်တဲ့ သားကလေးတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ ဒီသားလေးက အသင့်လယ်သမားကြီးထံမှာ နွားကျောင်းသားလာလုပ်လိုပါတယ်လို့ပြောတယ်။”

လယ်သမားကြီးကလည်း သူလုပ်ချင်ရင် လုပ်နိုင်ကြောင်းနဲ့ နွားတစ်ကောင်မှမပျောက်ရင် သူ့ကိုထိုက်တန်တဲ့ အဖိုးအခပေးပါမယ်လို့ဆိုတယ်။

မနက်မိုးလင်းတဲ့အခါ အမေကြီးက အီကွပ်ဟိုးကို အိတ်ထဲမှာထည့်ပြီး နေ့လယ်စာ ပါထားခဲ့ပေးကာ သစ်ပင်တစ်ပင်ပေါ်မှာ ချိတ်ထားလိုက်တယ်။ ထို့နောက်လယ်သမားကြီးဆီကိုသွားပြီး နွားတွေလွှတ်ခိုင်းတယ်။ လယ်သမားကြီးကလည်း နွားတွေကို လွှတ်ပေးပြီး မိခင်ကြီးကနွားတွေကို နွားစားကျက်ရှိရာမောင်းပေးပြီး အိမ်ပြန်သွားတယ်။ နွားတွေက မြက်တွေကိုစားအပြီး ဦးခေါင်းခွံလေးအီကွပ်ဟိုးကို ချိတ်ထားတဲ့ သစ်ပင်အောက်မှလာပြီး တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် အစီအစဉ်အရီရီလဲလျောင်းပြီးစားမြုပ်ပြန်သတဲ့။ ညနေခင်းမှာ မိခင်ကြီးက အီကွပ်ဟိုးကိုထည့်ထားတဲ့အိတ်ကိုလွယ်ကာ နွားတွေက သူ့နောက်မှလိုက်ရင်း လယ်သမားကြီးအိမ်ရှိရာကိုပြန်သွားကြသတဲ့။ ဒီလိုနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ နွားကျောင်းသားအဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုကြသတဲ့။

ဒီလိုနဲ့အီကွပ်ဟိုးအသက် ၁၇ နှစ်လောက်ရောက်တဲ့အချိန်မှာသူ့မိခင်အိုကြီးကို၊ “အမေရေ -- ကျွန်တော် ဘုရင်ကြီးသမီးနဲ့လက်ထပ်ချင်တယ်” လို့ပြောတယ်။ သူ့အမေက၊ “မလုပ်ပါနဲ့သားရယ်၊ အမေကြောက်လှပါတယ်၊ ဘုရင်ကြီးအမေ့ကို သတ်လိမ့်မယ်။” အီကွပ်ဟိုးကလည်း မိခင်ကို ထပ်ခါတလဲလဲပူဆာသတဲ့။

ထို့ကြောင့် မိခင်ကြီးက ဘုရင့်မှူးကြီးမတ်ရာတွေဆီသွားပြီး သူ့သားကဘုရင့်သမီး

တော်နဲ့ လက်ထပ်ချင်ကြောင်းပြောတယ်။ ဒီအကြောင်းကို မျူးကြီးမတ်ရာတွေကြား တဲ့အခါ အားလုံးကရယ်မောကြပြီး၊ “အီကွပ်ဟိုးကခေါင်း တစ်လုံးပဲရှိတာ၊ ငါတို့ဘုရင်ကြီးကိုသွားမပြောဝံ့ပေါင်” လို့ဆိုတယ်။

ဒီလိုလဲ မိခင်ကြီးကလည်း ကြင်နာတဲ့ဝန်ကြီးတစ်ယောက်ဆီသွားပြီး အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြတယ်။ အစတွင် ဝန်ကြီးချုပ်က လုံးဝသဘောမတူပေ။ နောက်ဆုံးမိန်းမကြီးက အသနားခံသဖြင့် ဝန်ကြီးမှ လျှောက်တင်ပေးရန် ကတိပေးခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်က ဘုရင့်ဆီကိုလျှောက်တင်အပြီးမှာ ဘုရင်ကအမျက်ဒေါသကြီးစွာဖြင့်၊ “တစ်ကယ်လို့ငါးရက်တွင်းမှာ အီကွပ်ဟိုးက ငါ့ခြံထဲမှာရှိတဲ့သစ်ပင်တစ်ပင်ရဲ့အရွက်တွေကို ရွှေငွေအရွက်တွေအဖြစ်မပြောင်းနိုင်ရင် ဒါမှမဟုတ် သူ့အသီးအနှံတွေက နတ်မင်းရဲ့အစားအစာတွေဖြစ်မလာရင် သင့်ကို အသေသတ်ရလိမ့်မယ်”

မိခင်ကြီးကငိုယိုပြီး အိမ်ကိုပြန်ပြေးလာတယ်။ “အီကွပ်ဟိုးရယ် မင်းဘယ်လိုလုပ်လိုက်တာလဲ။ တစ်ကယ်လို့ မင်းနန်းတော်ဥယျာဉ်ထဲက ထူးဆန်းတဲ့အပင်ကို မပြောင်းလဲနိုင်ရင် ငါးရက်အတွင်းမှာ တို့အားလုံးအသတ်ခံရတော့မှာပဲ။”

အီကွပ်ဟိုးက သူ့မိခင်ကို၊ “အမေမပူပါနဲ့ -- အားလုံးက အဆင်ပြေမှာပါ။ ကျွန်တော့်အတွက် စပါးကိုတောင်းတစ်လုံးထဲမှာ အပြည့်ထည့်ပေးပြီး အခြားခြင်းတစ်လုံးထဲမှာ စံပယ်ပွင့်ကလေးများကို အပြည့်ထည့်ပြီး သားရဲဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက် စီမှာထားပြီး အမေအေးအေးဆေးဆေးသာပြန်အိပ်ပါ။”

ညအချိန်လူအားလုံးအိပ်ပျော်သွားတဲ့အချိန်မှာ အီကွပ်ဟိုးက မိမိခေါင်းကိုမြေကြီးနှင့်သုံးကြိမ်တိတိဆောင့်ပြီး နတ်ဘုရားတွေက သူ့ကိုကူညီဖို့တိုင်တည်တယ်။ တစ်ဖြည်းဖြည်းမှာပဲ ဘုရင့်ဥယျာဉ်ထဲက သစ်ပင်တစ်ပင်ကြီးထွားလာပြီး စပါးများမှာ ကျောက်သပတ္တမြားအဖြစ် ပြောင်းလဲစေသွားပြီး စံပယ်ပွင့်များမှာ နတ်ဘုရားများအစားအစာအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည်။

နံနက်မိုးလင်းသော် ဘုရင်ကြီးအိပ်ရာမှထလာကာ နန်းတော်ပြုတင်းပေါက်မှနေ၍ ဥယျာဉ်ထဲသို့ကြည့်၍ အရောင်တစ်လက်လက်တောက်ပနေသော သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို အံ့သြစွာတွေ့လိုက်ရသဖြင့်၊ “အို တစ်ကယ်တောက်ပတဲ့အပင်ပါလား -- မျက်စိတော်တော်ကြိမ်းလိုက်တာ” အဲဒီမှာပင် အီကွပ်ဟိုးကိုသတိရပြီး “ဟုတ်တယ် အဲဒီထူးဆန်းတဲ့သတ္တဝါရဲ့ တန်ခိုးကြောင့်ပဲဖြစ်ရမယ်” လို့ဆိုတယ်။

အဲဒါကြောင့် အီကွပ်ဟိုးကို သူ့ရှေ့တော်သို့လာရောက်ခစားစေဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ အီကွပ်ဟိုးကို နန်းတော်သို့ယူဆောင်လာတဲ့အခါ အီကွပ်ဟိုးကဘုရင့်ကို ကျောက်သံပတ္တမြားနဲ့ အစားအစာများဖြင့် ဆက်သလေတယ်။ ဘုရင်ကလည်းသမီးတော်ခုနှစ်ပါးကိုဆင့်ခေါ်ပြီး အီကွပ်ဟိုးနဲ့ မည်သူလက်ထပ်လိုပါသနည်းဟုမေးလေတယ်။ သမီးတော်အကြီးခြောက်ယောက်က အီကွပ်ဟိုးကိုတွေ့တဲ့အခါ လှောင်ပြောင်ရယ်မောပြီး၊ “ခြေမရှိ၊ လက်မရှိတဲ့ယောက်ျားငါမလိုချင်ပေါင်” ဟုပြောလေသည်။ သို့သော်သမီးအထွေးဆုံးက၊ “အကယ်၍မယ်တော်ကခွင့် ပြုလျှင်ကျွန်ုပ်လက်ထပ်ပါမည်” ဟုဆိုသည်။

ယင်းတို့နှစ်ဦးသားမင်္ဂလာဆောင်ပြီး ဘုရင်ကြီးက နန်းတော်သစ်တစ်လုံးကိုတည်ဆောက်ပေးလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် သူတို့ရဲ့သီးသန့်နန်းတော်လေးထဲရောက်သွားတဲ့အခါ အီကွပ်ဟိုးက ချောမောခန့်ညားတဲ့ မင်းသားအသွင်ကို ပြောင်းလဲလိုက်တယ်။ တစ်နေ့တွင် ဘုရင်ကြီးမှ စားပွဲသောက်ပွဲတစ်ခုကို ကျင်းပလေသည်။ ထိုစားပွဲတွင် (အီကွပ်ဟိုးနှင့်မင်းသမီးငယ်လေး) မှအပ၊ အားလုံးက ဘုရင်ကြီးရဲ့စားပွဲရှိရာသို့လာခဲ့ကြသည်။ အားလုံးထွက်သွားပြီးသောအခါ အီကွပ်ဟိုးက မင်းသားအသွင်ပြောင်းသွားပြီး မြင်းပျံကြီးစီးကာ ဘုရင့်စားပွဲရှိရာသို့လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် စားပွဲရှိရာသို့ရောက်ချိန်တွင် စားပွဲဘေးရှိသစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်ရှိ ကျောက်ဖျာကြီးပေါ်တွင် သွားပြီးထိုင်နေလိုက်သည်။ လူအများကအံ့သြကြီးစွာဖြင့် သူ့ကိုပန်းများ၊ ဆန်စပါးများဖြင့် လာရောက်ဆက်သလေသည်။ ထို့နောက် အီကွပ်ဟိုးလည်းမြင်းပျံစီးပြီး မိမိနန်းတော်သို့ပြန်လာခဲ့သည်။

အခြားညီအစ်မများပြန်လာသောအခါ အီကွပ်ဟိုးနှင့်သူ၏ဖနီးကို အဘယ့်ကြောင့် ပျင်းရိပြီး စားပွဲသို့မသွားကြောင်းဆူပူကြလေသည်။ ထို့နောက် “အစ်မတို့စားပွဲ သွားတာ အံ့ဩစရာတစ်ခုနဲ့ကြုံတွေ့ရတယ်။ ဒါကို နင်တို့ဖနီးမောင်နှံနှစ်ယောက် က ဘယ်တော့မှတွေ့ရမှာမဟုတ်ဘူး။” မင်းသမီးငယ်က ရယ်ချင်ပြီး အကြောင်းစုံကို ပြောပြချင်သော်လည်း နောက်ဆုံးဘာမှမပြောတော့ချေ။

များမကြာမီတွင် ဘုရင်ကြီးမှ အိပ်မက်တစ်ခုကိုမြင်မက်လေသည်။ ထိုအိပ်မက်ထဲမှာ စင်္ကြာနတ်မင်းကသူ့ဆီကိုလာပြီး “ဂု ရက်အတွင်း ဝါရဲ့တိုင်းပြည်ကို သံတမန်စေ လွှတ်လိုက်ပါ။ ဒါမှမဟုတ်ရင် သင်တကယ်သေလိမ့်မယ်” ဘုရင်ကြီးကခြောက်ရက် အတွင်း မိမိ၏တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံးအထက်အောက်လှန်လှော့ရှာသော်လည်းနတ် မင်းထံသို့ သံတမန်အဖြစ်သို့သွားမည့်သူကို ရှာမတွေ့ချေ။ ဒါ့ကြောင့်ဘုရင်ကြီးက သေလုမတတ် စိုးရိမ်ကြောင့်လန့်သတဲ့။

သမီးထွေးကဖခမည်းတော်ကို “ဖခမည်းတော်၊ မပူပါနဲ့၊ အီကွပ်ဟိုးကဖခမည်းတော် အတွက်သွားပါလိမ့်မယ်” ဒါပေမဲ့သူ့ကိုဘယ်သူမှမယုံကြည်ပေ။

ခုနှစ်ရက်နေ့ရောက်သောအခါ အီကွပ်ဟိုးက ချောမောလှပသောမင်းသားအသွင် ဖြင့် ပြောင်းလဲသွားပြီး သူ့ရဲ့မြင်းပျံကြီးနှင့်အတူ နတ်စင်္ကြာ၏တိုင်းပြည်ကိုသွားပြီး သတင်းသွားယူလေသည်။

ဤသည်ကိုကြည့်၍ အစ်မတော်များက အီကွပ်ဟိုးနှင့်လက်ထပ်ရသည်ကိုနုပျော တသဖြစ်ကြလေသည်။ သို့သော်သမီးထွေးက “အစ်မတော်တို့က အခွင့်အရေးရပေ မဲ့မယူခဲ့ကြဘူး -- အခုလိုချင်ပေမယ့် နောက်ကျသွားပြီ” ဤသို့ဖြင့် အီကွပ်ဟိုးပြန် ရောက်လာသောအခါ မင်းသမီးလေးနှင့်အတူ အသက်ထက်ဆုံးပျော်ရွှင်စွာနေထိုင် သွားလေသည်။

လောဘကြီးသောဆင်းရဲသားလုလင်



ရှေးသရောအခါက အလွန်ဆင်းရဲတဲ့လုလင်တစ်ဦးရှိသတဲ့။ တစ်နေ့မှာ မြို့ထဲဆီမရှိတော့တဲ့သတင်းကို ကြားရလို့ သူ့မိတ်ဆွေတွေဆီက ငွေအနည်းငယ်တောင်းယူတယ်။ အဲဒီငွေနဲ့ သူ့ဆီဝယ်ယူပြီး မြို့ကိုဆင်းသွားတယ်။ လုလင်ဟာဝါးလုံးနဲ့ဆီနှစ်ပုံးကို ပုခုံးပေါ်မှာထမ်းသွားတယ်။ လမ်းမှာ သူ့ဖွတ်တစ်ကောင်နဲ့တွေ့တဲ့အခါဖွတ်က သူ့ကိုတွေ့တွေ့ချင်ပဲအဝေးကိုထွက်ပြေးသွားတော့တယ်။ လုလင်ဟာဒီဖွတ်ကိုသတ်စားချင်လို့ ဖမ်းယူဖို့ပြင်ဆင်လိုက်တယ်။ ဖွတ်လဲပြေး၊ သူလဲနောက်ကထပ်ကြပ်မခွာပြေးလိုက်တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ဖွတ်ဟာတွင်းတစ်ခုထဲမှာ ပျောက်ကွယ်သွားတယ်။ ဒီတော့ လုလင်ဟာပုခုံးပေါ်က ဆီနှစ်ပုံးကိုမြေကြီးပေါ်တွင်ချထားကာ ဖွတ်ကိုဖမ်းလို့ရဖို့ မြေတွင်းကိုတူးဖော်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့အဲဒီမှာသူရွှေအိုင်းသုံးလုံးနဲ့ငွေအိုင်းသုံးလုံးကို အံ့ဩစွာတွေ့ရတယ်။ လုလင်အရမ်းဝမ်းသာလို့အဲဒီအိုင်း ၆ လုံးနဲ့ဆီအိုင်းတွေကိုကြိုးစားထမ်းယူလာတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြာလာတဲ့အခါ အိုင်းတွေအရမ်းလေးလာတယ်။

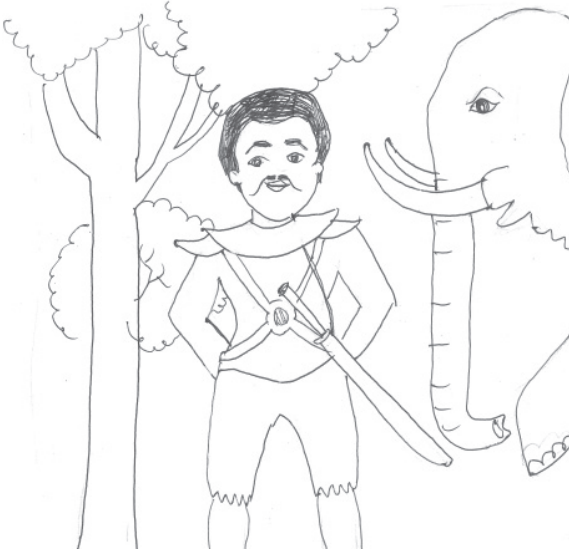
ဒါနဲ့ “ငဲ့အတွက် ဒီဆီဘာအသုံးအဝင်မှာလဲ -- အခုငဲ့မှာ ရွှေငွေတွေရှိတာပဲ - ဒီ ဆီအိုးကိုငါပစ်ထားခဲ့တော့မယ်” လို့ သူ့ကိုယ်သူပြောပြီး ဆီတွေကိုလမ်းမှာထားခဲ့ ကာရွှေအိုးငွေအိုးကိုထမ်းယူပြီး မြို့ကိုခရီးဆက်ထွက်ခဲ့တော့တယ်။ သူမြို့ထဲရောက် တဲ့အခါ ဒီနေ့ဈေးရှိတာကိုသူသိရတယ်။ သူထမ်းလာတဲ့အိုးတွေလဲ အရမ်းလေးတာ ပဲ။ ဈေးထဲမှာရှိတဲ့ မိတ်ဆွေတွေကိုသူသွားတွေ့ချင်လို့ အိမ်တအိမ်ထဲဝင်သွားပြီး -- “ကျုပ်အိုး တွေဒီမှာထားခဲ့လို့ရမလား -- ဒီအိုးတွေထဲမှာ ဆီနည်းနည်းပဲရှိတယ်” လို့ပြောသတဲ့။

နောက်မှာ သူဟာရွှေအိုးငွေအိုးတွေကို ထိုအိမ်တွင်ထားရစ်ခဲ့ကာ သူငယ်ချင်းတွေ ဆီတစ်နေကုန်သွားလည်ပြီး သူချမ်းသာပြီးလို့ကြော်ငြာတယ်။ ညရောက်တော့သူ့ အိုးကိုသူပြန်ယူမယ့်အခါ၊ အိုးကို ဘယ်အိမ်မှာထားခဲ့မှန်းသူမမှတ်မိတော့ဘူး။ သူ တစ်အိမ်ဝင်တစ်အိမ်ထွက်မေးကြည့်တဲ့အခါ အိမ်ရှင်တွေကသူ့ကို၊ “အသင်၊ ကျွန်ုပ် တို့အိမ်မှာဆီအိုးမထားခဲ့ပါဘူး” လို့ပြောတယ်။

သူတစ်နေ့လုံးရှာကြည့်တဲ့နောက်ပိုင်း ရွှေငွေတွေရနိုးနိုးနဲ့နဲ့ဖွတ်တွင်းရှိတဲ့နေရာကိုပြန် လာခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် စာတစ်စောင်ကလွဲပြီး သူဘာမှမတွေ့ဘူး။ စာထဲမှာရေးထား တာကတော့ “အသင်၊ ဒီနေ့ရွှေအိုးငွေအိုးပိုင်ရှင်က သူ့ရွှေအိုးငွေအိုးတွေကိုမြို့ ထဲ ထမ်းပေးတဲ့တစ်နေ့စာလုပ်အားခ” လို့ဆိုပြီး ငွေအနည်းငယ်ထားခဲ့ပေးတယ်။

သူဟာ ဆီအိုးမပစ်ထားခဲ့ရင်အကောင်းသားလို့နောင်တရနေမိတော့တယ်။ နောက် ဆုံး၌ဆင်းရဲသားလုလင်ဟာ သူ၏ရွှေအိုးငွေအိုးပျောက်သွားလို့ ယူကြုံးမရဖြစ်တဲ့မ ကဆီအိုးပါမရတော့ပဲ ရွာသို့ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ပြန်လာခဲ့ရတော့တယ်။

ဦးတိန်



လွန်လေပြီးသောအခါက ကော်စမ်ပီဆိုသော ဘုရင်မကြီးတစ်ပါးရှိလေသတဲ့။ တစ်နေ့၌ ဘုရင်မကြီးအဖျားတက်၍ ဝရန်တာပေါ်တွင်လဲလျောင်း၍ အိပ်ဖို့ကြိုးစားနေလေသည်။ ဘုရင်မကြီးသည် တောက်ပသောပိုးထည်အနီတစ်ထည်ကိုခြုံထားလေသည်။

ထိုအချိန် ငှက်ကြီးတစ်ကောင်လေဟုန်ထိုးကာ ပျံသန်းနေလင်းကစား အမှတ်မထင် ဘုရင်မကြီးကိုတွေ့သောအခါ၌ ဘုရင်မကြီးရှိရာနေရာသို့ ပျံဆင်းလာပြီး ပိုးထည်အနီတစ်ထည်ကို အသားတုံးအဖြစ်ထင်မိ၍ ဘုရင်မကြီးကို အဝေးသို့ချီဆောင်သွားလေသည်။ မိုင်ပေါင်းများစွာပျံသန်းလာခဲ့ကာ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ဆီသို့ရောက်သော်

သစ်ပင်ကြီး၏ အကိုင်းအခက်များအကြားတွင် ဘုရင်မကြီးသည် သားတော်တစ်ပါး ဖွားမြင်တော်မူလေသည်။ ကလေးကစ၍ အသံပြုလိုက်သောအခါ ငှက်ကြီးသည် ကလေးငယ်ကိုဂရုစာာ သက်မိသဖြင့် မိခင်ဘုရင်မကြီးနှင့် ကလေးငယ်ကိုသစ်ပင်ကြီး တွင်ထားရစ်ခဲ့ကာ အဝေးသို့ပျံသန်းသွားလေသည်။

များမကြာမီ၊ ရသေ့နှစ်ပါးသည် လမ်းခရီးတွင် ထိုနေရာကိုဖြတ်ကျော်သွားရသည့်အခါ ကလေးငယ်၏ငိုသံကိုကြားသော် ယင်းတို့မော့ကြည့်လိုက်သောအခါ ဘုရင်မကြီး က ကလေးငယ်ကိုလက်နှစ်ဖက်နှင့်ပွေ့ချီထားကိုတွေ့ရသည်။ ရသေ့နှစ်ပါးသည် သစ်ပင်ပေါ်သို့တက်၍ မိခင်နှင့် ကလေးကိုမြေကြီးပေါ်သို့ချပေးသည်။

ရသေ့များက ကလေးငယ်ကို “ဦးတိန်” လို့ ကင်ပွန်းတတ်ပေးသည်။ ဦးတိန်၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ “မြူဆိုင်းသောရာသီဥတု” ဖြစ်လေသည်။ တဖြည်းဖြည်းသူငယ်လေး သည် တောအုပ်ကြီးထဲ၌ သန်မာရဲရင့်စွာကြီး ပြင်းလာခဲ့ပြီး စွန့်စားမှုများစွာကြုံ တွေ့လာခဲ့ရသည်။

တစ်နေ့၌၊ ရသေ့သည် ဘုရင်မကြီးအားဤသို့ပြောလေသည်။ “တစ်မြန်ညမှာ၊ အ ကျွန်ုပ်ကြယ်တွေ လေ့လာကြည့်သောအခါ၌ “ကော်စမ်ပီ” ၏ဘုရင်အနိစ္စရောက် သွားကြောင်းသိရှိရလေသည်။” ဘုရင်မကြီးသည်ထိုသို့သတင်းကြားလေသောအခါ ဝိုယိုလေတော့သည်။ ထိုအခါ ရသေ့ကဘုရင်မကြီးအား “အဘယ်ကြောင့် ဘုရင်မ ဝိုရသနည်း” ဟုမေးတော်မူလေသည်။ “ထိုဘုရင်သည် အကျွန်ုပ်၏ကြင်ယာတော် ဖြစ်တော်မူ၏” ဟုဖြေဆိုလေသည်။

ရသေ့ကြီးတွင် ထူးဆန်းသော စောင်းကြိုးခုနှစ်စင်းရှိလေသည်။ ထိုစောင်းကိုဦးတိန် အားပေးလိုက်သည်။ ဘုရင်မကြီးလည်း သားတော်ကိုရွှေလက်ကောက်တစ်ကွင်း၊ ရွှေလက်စွပ်တစ်ကွင်းနှင့် ပိုးထည်အနီတစ်ထည်ကိုပေးဆောင်ကာ ကော်စမ်ပီနေ ပြည်တော်အရပ်သို့သွားစေသည်။

ရက်ပေါင်းများစွာခြေကျင်ခရီးနှင့်လာခဲ့ရပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၊ ညဉ့်နက်သည့်အခါ မြို့တံခါးကြီးရှေ့သို့ရောက်ရှိလာသည်။ သို့သော် မြို့တံခါးပိတ်ထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။ မြို့တော်တံခါးဖွင့်ပေးဖို့ သူအော်ခေါ်နေလေသောအခါ မြို့တော်တံခါးမှူးထွက်လာပြီး သူ့အားဘာအလိုရှိကြောင်းမေးမြန်း၏။

ဦးတိန်က “ကျွန်ုပ်ဟာ သေဆုံးသွားတဲ့ ဘုရင်ရဲ့သားတော်ဖြစ်၏” ဟုဖြေဆိုလေသောအခါ တံခါးမှူးသည်မှူးကြီး မတ်ရာများကို ဤအကြောင်းလျှောက်ကြားသဖြင့် ယင်းတို့သည်မြို့တံခါးသို့ရောက်လာပြီးဤသို့ “အသင်သည်ဘုရင်၏သားတော်ဖြစ်ကြောင်းမိခင်ထံမှ မည်သည့်အရာများကို သက်သေအထောက်အထားအဖြစ်ယူဆောင်လာသနည်း” ဟုမေးသော် ဦးတိန်သည် သူယူဆောင်လာသည့်ရွှေလက်ကောက်၊ လက်စွပ်နှင့်ပိုးထည်အနီကိုပြလေ၏။

ထိုအခါ မှူးကြီးမတ်ရာများက “မှန်ပါ၏ - အသင်လုလင်သည် အကျွန်ုပ်တို့၏ဘုရင်ဖြစ်တော်မူ၏” ဟုလျှောက်ဆိုသဖြင့် ထိုအချိန်မှစ၍ ဦးတိန်သည်ထိုမြို့တော်တွင် ဘုရင်ကြီးအဖြစ် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်လေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ၊ ဦးတိန်သည် ယင်း၌ရှိသောတန်ခိုးကိုပြချင်၍ သူ၏စောင်းကိုတီးလေ၏။ ပထမစောင်းကြိုးကို တီးခတ်သောအခါ၊ ဆင်တို့နှင့် အခြားသောအရာတို့သည်အဝေးကိုထွက်ပြေးသွားကြ၏။ ဒုတိယစောင်းကြိုးကိုတီးခတ်သောအခါ လူတို့နှင့်ဝိညာဉ်တို့သည် သူ၏သာယာပျော့ပြောင်းလှသောတီးမှုတ်သံကို လာရောက်နားဆင်၍ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော တေးသံကို ငြိမ်သက်စွာနားဆင်နေကြ၏။ တတိယစောင်းကြိုးကိုတီးခတ်လိုက်သောအခါ ဆင်တို့သည် ပြန်လာကြပြီး ဦးတိန်ကိုရှိခိုးဦးချကြ၏။ ထိုသတင်းသည် တိုင်းပြည်အနှံ့အပြားသို့ပျံ့လွင့်သွားပြီး အခြားတိုင်းတပါးအနှံ့အပြားသို့လည်း သတင်းကျော်ဇော်သွားလေသည်။

အခြားတိုင်းပြည်မှ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးက ဤသာယာပျော့ပြောင်းလှသော တူရိယာအကြောင်းကိုကြားရသဖြင့် မိမိအုပ်စိုးလိုချင်သော စိတ်များပေါ်လာလေသည်။ သူက

လက်သမားများကိုခေါ်ယူ၍ ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ပုံကိုထုလုပ်ခိုင်းလေသည်။ ဆင်ကြီးအတွင်းကို ဟောင်းလောင်းထားခိုင်းပြီး ခြေဆစ်လက်ဆစ်များစသဖြင့် အဆစ်များကိုတပ်ခိုင်းလေသည်။ ဆင်ကိုယ်လုံးကို အဖြူရောင်ဆိုးပြီး ဆင်စွယ်ကိုအနီရောင်ဆိုးလိုက်သည်။ ဆင်ထဲတွင် လူများကိုဝင်ရောက်နေခိုင်းပြီး လူအများကိုဆင်ကြီးအထဲမှနေစေ၍ ကြိုးဆွဲခိုင်းလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်ကြီးမှာ လမ်းလျှောက်တတ်သကဲ့သို့ နှာမောင်း၊ နားရွက်၊ အမြီး၊ ခြေနှင့်လက်များကိုလှုပ်ရှားပြနိုင်ပြီး ဆင်ကြီး၏ဦးခေါင်းကိုပင်ဘယ်ညာလှုပ်ယမ်းပြနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် လူအများက ထိုဆင်ရုပ်ကြီးကိုဘုရင်ကြီးဦးတိန်ထံသို့ ခေါ်ဆောင်လာသည်။ သို့သော်ဦးတိန်မှဆင်ရုပ်ကြီးထဲတွင် လူရှိကြောင်းမသိပေ။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏စောင်းကိုယူလာပြီး ဆင်ကြီးဘေးတွင်ထိုင်ကာဆင်ကြီးကိုတီးခတ်ပြလေသည်။ သို့သော်ဆင်ကြီးက သူတီးခတ်နေသည်ကို နားမထောင်ပဲ အဝေးသို့ထွက်သွားလေသည်။ ဆင်ကြီးကဘုရင်ကြီးဦးတိန်နောက်ကိုလိုက်ရမည့်အစား ဘုရင်ဦးတိန်ကဆင်ကြီးနောက်မှလိုက်လာရလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် စောင်းလိုချင်သော အခြားဘုရင်၏တိုင်းပြည်သို့ ရောက်လာသည့်အခါ စောင်းလိုချင်သည့်ဘုရင်ကြီးက သူ့ကိုဖမ်း၍ထောင်သွင်းအကျဉ်းချပြီး စောင်းကိုသိမ်းယူလိုက်သည်။ ဘုရင်ဦးတိန်ကသူတို့ကို “ကျုပ်စောင်းယူပေမယ့် - ကျုပ်ရဲ့ဂါထာကိုမသိရင်အလကားပဲလို့” ဆိုတယ်။

ဒီလိုနဲ့ရဲမက်တွေက စောင်းကိုဘုရင်ကြီးထံလာဆက်သသည့်အခါ ဤအကြောင်းကိုပြောပြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘုရင်ကြီးက၊ “ဒါဆိုရင် ဒီဂါထာကိုဘယ်သူ့ကိုသင်ပေးနိုင်မလဲ” လို့ပြန်မေးရန်မိန့်တော်မူသည်။ ဤသည်ကိုကြားသည့်အခါ ဘုရင်ဦးတိန်က၊ “ဒီဂါထာကို ဘုရင်သမီးတော်ကိုသာသင်ကြားပေးမယ်” လို့ဆိုတယ်။ ဘုရင်ကြီးက ဂါထာလိုချင်တဲ့ဖောနဲ့ သူ့သမီးတော်တစ်ပါးကို ဂါထာသင်ယူခိုင်းတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူ့သမီးကိုတော့ ဘုရင်ဦးတိန်ကို အတွေ့မခံခိုင်းဘူး။ သူ့သမီးတော်နဲ့ဦးတိန်

ကြားမှာကန့်လန့်ကာထူထူကြီး တစ်ထည်ကာထားပြီးဦးတိန်ထံသွား၍ဘုရင့်သမီး တော်သည်မျက်မမြင်သည့်အပြင်အလွန်အရုပ်ဆိုးကြောင်းပြောပြီး မင်းသမီးထံသွား ပြီးဦးတိန်၏မျက်နှာတွင် ကျောက်ပေါက်များပြည့်ပြီး အရုပ်ဆိုးလှကြောင်းပြောပြ သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဦးတိန်သည် မင်းသမီးထံသွားပြီး ဂါထာများကိုနေ့စဉ်သင်ကြားပေးလေ သည်။ သို့သော်မင်းသမီးက တစ်ခါမှမမှတ်မိသဖြင့်ဦးတိန်မှတ်ဆိုးလာပြီး “မျက် ကန်းမင်းသမီးရေ၊ မင်းဟာမလှတဲ့အပြင် တကယ်လဲဥာဏ်ထိုင်းတယ်” လို့ပြောချ လိုက်တယ်။ မင်းသမီးလဲစိတ်ဆိုးလှစွာဖြင့်၊ “အမယ်လေး -- ကျောက်ပေါက်မာနဲ့ လူရေ ကျွန်မကိုဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက်တောင်ပြောရတာလဲ” ဒီတော့ဦးတိန်ကကန့် လန့်ကာ ကိုဘေးသို့ရွှေ့လိုက်တဲ့အခါ ချောမောလှပသောမင်းသမီးကို တွေ့ရသဖြင့် နှစ်ယောက်သားချစ်ကြိုက်သွားကြလေသည်။ ခဏအကြာတွင် ဦးတိန်ကမင်းသမီး ကိုသူ့နောက်လိုက်ပြေးသွားမလားဟုမေးသည်။ မင်းသမီးက၊ “လိုက်ချင်ပါတယ် - ဒါပေမဲ့ ဒီနန်းတော်ကြီးမှာ အလွန်အပြေးမြန်တဲ့ဆင်နှစ်ကောင်ရှိတယ်။ သူ့ကိုလွှတ် အောင်တို့မပြေးနိုင်ဘူး -- ဒါပေမဲ့ဒီဆင်ကိုစီးပြီးပြေးရင်လဲ ဘယ်သူမှနောက်ကိုမ လိုက်နိုင်ဘူး”

မင်းသမီးဟာ သူ့ဖခမည်းတော်ထံသွားပြီး၊ “ဖခမည်းတော် -- ရုပ်ဆိုးလှတဲ့ဆရာ ကြီးက ကျွန်မကိုရွှေတစ်အိတ်၊ ငွေတစ်အိတ်၊ ကျောက်သံပတ္တမြားတစ်အိတ်ယူခိုင်း ပြီးတော့ထဲကိုသွားပြီးနတ်ကိုပူဇော်ပသခိုင်းတယ်။ ဒီလိုမှဒီဂါထာကိုကောင်းကောင်း တတ်မှာဖြစ်တယ်” ဒီလိုနဲ့ဘုရင်ကြီးကသူ့လိုချင်တဲ့အရာအားလုံးကိုပေးလိုက်တယ်။ နောက်တစ်နေ့မင်းသမီးနဲ့ဦးတိန်တို့လည်းဆင်ကြီးပေါ်တက်စီးပြီး ခရီးထွက်ခဲ့တယ်။ သူသွားလိုတဲ့နေရာ “ကော်စမ်ပီ” ကိုရောက်ဖို့အတွက် ခုနှစ်လတောင်ကြာသတဲ့။ ဒါပေမယ့် လူတွေက ဆင်၊ မင်းသမီးနဲ့ဦးတိန်ပျောက်သွားတဲ့အတွက် ဘုရင်ကြီးကို သွားရောက်အကြောင်းကြားသတဲ့။ ဘုရင်ကြီးကလည်း သမီးတော်နဲ့ဆင် ကိုလိုက် ရှာခိုင်းသတဲ့။

ခုနှစ်ရက်ကြာတဲ့အခါ ဆင်ကြီးရောက်လုနီးပါးတဲ့အခါ မင်းသမီးက ငွေဒါမှမဟုတ်ရွှေ

တစ်ဆုပ်ကြဲချပေးတယ်။ လူတွေလည်း ရွှေငွေတို့ကိုလိုက်ကောက်ယူတဲ့အတွက်ခရီး
ကြန့်သွားတယ်။ ဒီလိုတဖြည်းဖြည်းနဲ့နောက်ဆုံးကျောက်သံပတ္တမြားတစ်ဆုပ်ကိုပစ်
ချလိုက်တဲ့အခါ လူတွေကအချိန်ရက်ပေါင်းများစွာယူပြီး ကောက်ရတဲ့အတွက်သူတို့
နောက်ကိုလိုက်မမီတော့ဘူး။ ကျလာတဲ့ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားတွေကိုလည်း
အားလုံးမကောက်နိုင်တဲ့အတွက်မြေကြီးထဲမှာလည်းယခုထက်ထိကျန်သေးတယ်။

ထမင်းလုံးတစ်လုံးကြောင့်

ရှေးအခါကမောင်နှမနှစ်ဦးရှိသည်။ တိုင်းပြည်တွင် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးချိန်၌ ထမင်းလုံးတစ်လုံးကိုတွေ့ရာ မောင်တလှည့်၊ နှမတလှည့်စီအဆာပြေငုံကြရလေသည်။ နှမကလေးအလှည့်တွင် ထမင်းလုံးငုံရင်း ဝမ်းထဲဝင်သွားရာ မောင်ကနှမရင်ကိုခွဲပြီး ထမင်းလုံးကိုယူစားလိုက်သည်။ နှမသည် ဘဝပြောင်းသွားပြီး ငှက်ဖြစ်လေသည်။

မောင်လည်းနှမကို သနားပြီး ရင်ကွဲနာကျသေရာငှက်ဖြစ်လာသည်။ မောင်ကနှမနာမည် “စောရွှေ” ဟုခေါ်သည်။ နှမကပြန်အော်ရာ “စပါးပေါ်ပြီ၊ ဆန်ပေါ်ပြီ” ဟုအော်သည်။ စောရွှေဟုခေါ်သံနှင့်တူအောင်အော်သောငှက်များမှာဓနုများနေထိုင်ရာဒေသတွင်ယခုအထိရှိသည်ဟုဆိုသည်။

မုဆိုးလင်မယား

ဝါရံရောအခါက မုဆိုးလင်မယားရှိတယ်။ လင်ကညဗက်မှာ ယာခင်းများတွင်လင့်စင်မှ စောင့်ရသဖြင့် ညနေထမင်းပို့လာရန်မယားအားမှာထားသည်။ မယားထမင်းလာပို့သောအခါ တောခြောက်သဖြင့် စိုင်းအမှတ်၊ ဆတ်အမှတ်ထင်မှတ်ပြီးပစ်လိုက်ရာ မယားသေသွားကာငှက်ဖြစ်သွားသည်။ လင်မုဆိုးလည်းစိတ်ညစ်ပြီး သေလေသော်ငှက်ဖြစ်သွားသည်။ မယားငှက်က “စိုင်းလော၊ ဆတ်လော” ဟုအော်သည်။ လင်ငှက်က “မှားလို့၊ မှားလို့” ဟုအော်သည်။

ကျားကျွဲမစားသည့်အကြောင်း

ရှေးသရောအခါက လင်မယားတူစုံရှိကြသည်။ ထိုနှစ်ဦးတို့သည် ကျားကလေး တစ်ကောင်မွေးထားရာယဉ်ပါးနေသည်။ ထိုအခါက ကျားတို့သည်အကျားအကွက် မရှိ၊ လုံးဝဖြူသည်။ အိမ်ဆောက်ရန်လင်မယားတို့ သက်ကယ်ရိတ်သွားကြရာကျား ကလေးက သက်ကယ်များကို ကျောပေါ်တင်သယ်ဆောင်ပေးသည်။ တစ်နေ့သော အခါ ကျားကလေးကျောပေါ်ရှိသက်ကယ်အားမီးလောင်ရာ ကျားကလေးမီးပူ၍ပြေး လေသည်။

နွားကိုတွေ့၍ မီးငြိမ်းရန်မည်သို့ပြုလုပ်ရမည်ကိုမေးသော် နွားကကျားအားမီးလောင် စေရန်စိတ်ထားနှင့်တောင်ပေါ်တက်ပြေးဟုပြောသည်။ ကျားလည်းနွားပြောသည့် အတိုင်းတောင်ပေါ်ပြေးတက်ရာလေပင့်ပြီးမီးတောက်များပိုမိုပြင်းထန်လာလေသည်။ ကျွဲကိုတွေ့ပြန်သဖြင့် မီးငြိမ်းရန်မေးမြန်းပြန်ရာ ကျွဲကစိတ်ကောင်း၊ စေတနာကောင်း နှင့်ရေကန်တွင်းဆင်းပြေးရန်ပြောရာ ကျားဆင်းပြေးမှအသက်ချမ်းသာရာရသည်။ ကျားကိုယ်ပေါ်မှမီးတောက်သည် ကျွဲလည်ပင်းအားဟပ်မိသဖြင့် ယခုအထိကျွဲလည် ပင်းဖြူနေသည်။ ကျားလည်း ထိုအခါမှစ၍ မီးလောင်ခံရသောဒဏ်ကြောင့် ကွက် ကျားဖြစ်သွားသည်။

နွားသည် မကောင်းကြံသူဖြစ်သောကြောင့် ကျားသည်နွားတွေ့တိုင်းကိုက်သတ်စား သည်။ ကျွဲမှာအသက်သခင်ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွဲကိုကျားက မကိုက်ချေ။ ထို့ကြောင့်ကျွဲများကိုကျားကိုက်ရိုးထုံးစံမရှိ။ ရှိခဲ့သော် ရွာတွင်မကောင်းမှုတစ်ခုခုမ ပြုလုပ်အပ်သော ကိစ္စတစ်ခုခုမှားယွင်းမိသောကြောင့် သာဖြစ်သည်ဟုယုံကြည်ကြ သည်။

ရှမ်းအမျိုးသားတို့၏ အကြောင်းတစ်စေ့တစ်စောင်း



ရှမ်းအမျိုးသားတို့တွင် ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လှပသောအကျင့်စရိုက်များရှိလေသည်။ ရှမ်းအမျိုးသားတို့အကြောင်းတစ်စေ့တစ်စောင်းလေ့လာကြပါစို့။

အစားအစာ - ရှမ်းအမျိုးသားတို့သည် အခြားသောတိုင်းရင်းသားများနည်းတူ ထမင်းနှင့်ဟင်းများကိုစားကြသည်။ ကျေးရွာများတွင်နေထိုင်ကြသော ရှမ်းအမျိုးသားတို့ကမူ တစ်နေ့လျှင် သုံးကြိမ်စားကြသည်။ လယ်တောသို့ဆင်းသည့်အခါ အဆာခံနိုင်ရန် ကောက်ညှင်းများကိုလည်းစားကြသည်။ ပဲပုပ်မှာရှမ်းအမျိုးသားတို့၏ ငပိ၊ ငန်ပြာရည်ဖြစ်သည်။ ပဲပုပ်အခြောက်မှာ ရှမ်းအိမ်တိုင်းတွင်ရှိသည်။ မြောက်ပိုင်းရှမ်းများသည်မုန်ညှင်း၊ မုန်လာ၊ အရွက်အသီးများကိုအချို၊ အငန်၊ အစပ်ထည့်စိမ်ကာ

စားသောက်ကြသည်။ ကောက်ညှင်းချိပ်နှင့်ပြုလုပ်သော ခေါပုပ်မှာ ရှမ်းတို့၏မုန့်ပဲ သားရေစာဖြစ်သည်။ ကွမ်းဆေးလက်ဖက်များကို ရှမ်းတိုင်းစားသုံးကြသည်။ ရှမ်းအ မျိုးသားတို့သည် ရေအေးထက်လက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို သောက်သုံးလေ့ရှိပြီးသောက် သောအခါတွင် ဆားခတ်သောက်ကြသည်။

တူရိယာနှင့်သီချင်းများ - ရှမ်းအမျိုးသားတို့၏ တူရိယာပစ္စည်းများမှာ ရှမ်းအိုးစည်၊ မောင်း၊ မောင်းဆိုင်း၊ လင်းကွင်းနှင့်ဝါးလက်ခုပ်များဖြစ်ကြသည်။ ရှမ်းအိုးစည်မှာရှမ်း တူရိယာတွင်အဓိကဖြစ်သည်။

မောင်းဆိုင်းမှာ ခြောက်လုံးရှိသောမောင်းများကို အစဉ်လိုက်စီပြီး သစ်သားဘောင် တွင်ချိတ်၍တုတ်တံတစ်ခုတွင် တီးစရာဘုခြောက်လုံးတပ်ထားပြီး လက်ကိုင်မှတစ် ချက်တီးလိုက်ခြင်းဖြင့် ခြောက်လုံးစလုံးမြည်စေသည်။

တီးပိုင်းစာရင်းမဝင်ပဲ တစ်ဦးချင်းတီးမှုတ်သော တူရိယာပစ္စည်းများလည်း ရှိသေး သည်။ သစ်သားနှင့်ပြုလုပ်ထားသော သုံးကြိုးတပ်စောင်းငယ်၊ ဗူးသီးခြောက်နှင့် သစ်သားတို့ဖြင့်လုပ်ထားသော တယောများဖြစ်သည်။ ယင်းကရိယာတို့ကို တစ်ဦး ချင်းအနေနှင့် လူပျိုလှည့်ရာတွင် တီးမှုတ်ကြသည်။ ညှင်းသွဲ့နွဲ့ပြောင်းသော အသံ များရှိပြီး နှစ်ကိုယ်ကြားအသံမြည်နိုင်သည်။

အရှောင်နှင့်အဆောင်များ - ကုန်သည်အိမ်များတွင်ပလ္လေမှုတ်ခြင်း၊ လေချွန်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။ လပ်ဘိတ်တတ်သည်ဟုယူဆကြသည်။ ဇီးကွက်များရပ်ရွာတွင် အော် မြည်ပါက နှာစေးချောင်းဆိုးဖြစ်တတ်သည်။ အိမ်ရှင်ခွင့်မပြုပဲ အိမ်ရှင်ယောက်ျား၏ သီးသန့်နေရာသို့မသွားရ။ အိမ်ပေါ်တက်လျှင် ဖိနပ်ချွတ်ရသည်။ ကျွေးမွေးဧည့်ဝတ် ပြုသောအစားအစာ၊ လက်ဖက်ရည်များကိုစားသုံးမှ သဘောကျသည်။ မစားပဲနေ လျှင် ရိုင်းစိုင်းသည်ဟု ယူဆကြသည်။

ရှမ်းအမျိုးသားများသည် စီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သော ရိုးရာဓလေ့များကို ပြုလုပ်လေ့ရှိ

သည်။ ယင်းတို့မှာအထူးသဖြင့် လယ်ယာများနှင့် ပတ်သက်သည်။ မိုးဦးကျလယ်
တောဆင်းချိန်တွင် မိုးမမှန်၊ လေမမှန်ဖြစ်ခဲ့သော်လွန်ဆွဲခြင်း၊ ယုံကြည်ကိုးစားရာဘု
ရားနတ်တို့အား ပူဇော်ပသခြင်းပြုသည်။ လယ်ယာများတွင် ပိုးမွှားကျရောက်သ
ဖြင့် စိုက်ပျိုးထားသောကောက်ပဲသီးနှံများ မအောင်မြင်သောအခါ မိမိတို့မကောင်း
မှုပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် အပြစ်တို့မှခွင့်လွှတ်ရန် တောင်းပန်ခြင်း၊ လယ်ယာများတွင်
ဖျက်ဆီးအံ့သော မကောင်းမှုအကုသိုလ်များပပျောက်ရန် နတ်ပူဇော်ပသခြင်းပြုလုပ်
လေ့ရှိ၏။

လယ်ထွန်ခြင်း၊ ကောက်စိုက်ခြင်းများကိုလည်း နေ့ကောင်းနေ့မြတ်ရွေးချယ်ပြုလုပ်
လေ့ရှိသည်။ တော်သလင်းလကျော်လျှင် ကောက်မစိုက်၊ စိုက်လျှင်သီးနှံမထွက်ဟု
ယူဆသည်။

စပါးများရိတ်သိမ်းပြီးနောက် စပါးတင်းရေပိုမိုထွက်ရန် လယ်ကွင်းထဲတွင်မီးထွန်းပြီး
ဆုတောင်းပသလေ့ရှိသည်။ ကောက်လှိုင်းစည်းများစုပုံပြီး စပါးမနက်မိစပါးနှံများကိုပု
ခိုင်ခိုင်ခေါ် ဘိုးဥကြီး၊ ဘွားဥကြီးဟု အမည်တပ်ထားသောကြက်ဥပြုတ်နှစ်လုံးနှင့်မုံ
များတင်သရသည်။

စပါးများကို အိမ်သို့သယ်ယူသောအခါတွင် လယ်ကွင်း၊ ယာခင်းမှအိမ်အထိ လမ်း
တစ်လျှောက်တွင် စပါးပုံကလေးများအနည်းငယ်ပုံချထားလေ့ရှိသည်။ ထိုသို့ပုံထား
ခြင်းမှာ ကျေးငှက်သတ္တဝါအပေါင်းတို့နှင့် ဝေမျှစားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်လမ်းခရီး
၌ အစားအစာပြတ်သူများအား စပါးရှိသောနေရာသို့ အလွယ်တကူရှာဖွေနိုင်ရန်
လမ်းပြအဖြစ်ပုံထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဗေဒင်ပညာနှင့်အတိတ်နိမိတ်များ - ရှမ်းများသည်ဗေဒင်မေးလေ့မေးထရှိသည်။
ပစ္စည်းပျောက်၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်ပြီးကြက်ရိုးထိုးဗေဒင်ကို
မေးကြသည်။ အိမ်ဆောက်ရန်နေရာရွေးခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ရန်နေရာအခါရွေး
ခြင်းတွင် စပါးကိုပုံပြီးဖုံးအုပ်ထားရသည်။ ထို့နောက်အဓိဋ္ဌာန်ပြုသည်။ နောက်တစ်

နေ့တွင် ထိုအပုံကိုဖွင့်ကြည့်ပြီး စပါးစေ့ကို “စုံ၊ မ” ရေတွက်ရသည်။ “စုံ” ဖြစ်လျှင် ကောင်းသော အတိတ်ဖြစ်၍ “မ” ဖြစ်လျှင်မကောင်းသောအတိတ်ဖြစ်သည်။ အခြားနိမိတ်ဖတ်နည်းမှာ စပါးပုံအခြေအနေ ပျက်မပျက်ကြည့်ခြင်းဖြစ်သည်။ မပျက်လျှင်ကောင်းသည်။ ပျက်လျှင် မကောင်းဟုနိမိတ်ဖတ်သည်။ နောက်တစ်မျိုးမှာစပါးအရေအတွက်ကို လေးဂဏန်းနှင့်စား၍ ကြွင်းသောဂဏန်းကိုကြည့်ပြီးကောင်း၊ မကောင်းအတိတ်ကောက်ယူကြသည်။

အိမ်ရှင်ယောက်ျားခရီးဝေးသွားသော်အိမ်ရှင်မကဘုရားစင်မှာဘုရားပန်းမညှိုးအောင် ဂရုစိုက်လဲပေးရသည်။ ပန်းများညှိုးသွားခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ကြွက်ကိုက်သွားခြင်းကို ကြည့်ပြီး ခရီးသွားသူဘေးအန္တရာယ်ရောက်၊ မရောက်အတိတ်ကောက်လေ့ရှိသည်။ ဖျားနာသောအခါ၌ အိမ်တွင်ဆေးဝါးကုသည်။ တောရွာများတွင် ဂါထာမန်းပြီးကုသသောပျောက်စေ ဆရာများကိုသာ အားကိုးရသည်။ ဆေးဖယောင်းတိုင်ထွန်းကုသောဓလေ့လည်းရှိသည်။ အခကြေးငွေမပေးရ။ အစားအစာ၊ အဝတ်အစားများနှင့် ပျောက်သောအခါ ဆရာအားကတော့ကြရသည်။

ရှမ်းအမျိုးသားမင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲ - ရှမ်းအမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတို့ မင်္ဂလာဆောင်ပွဲများမှာ ဒေသအလိုက် အနည်းနှင့်အများကွဲပြားကြသည်။

မိဘများက တောင်းရမ်းပေးရာတွင် ဦးစွာပထမ လူပျို၏မိဘများသည် အပျို၏မိဘများထံသို့သွား၍ပြောရသည်။ အပျို၏မိဘများက လေးငါးရက်အချိန်ယူပြီး ဆွေးမျိုးများနှင့်တိုင်ပင်ရသည်။ သမီး၏သဘောကိုမေးရသည်။ သမီးကသဘောတူပါကလူပျိုဖက်သို့အကြောင်းပြန်ကြားရသည်။ လူပျို၏မိဘများကလူကြီးများနှင့်နေ့ကောင်းရက်သာရွေးပြီး အပျို၏မိဘများထံ သမီးတောင်းရန်လာကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် အပျိုအိမ်၌ဆွေးမျိုးအစုံရောက်နေကြရသည်။ အပျိုဖက်က လူငယ်များကလူပျိုကိုခြံတံခါးဝ၌တစ်ကြိမ်၊ အိမ်တံခါးဝင်တွင်တစ် ကြိမ်ကြိုးတားကြသည်။ ငွေကြေးပေးမှုနှင့်ပေးကြသည်။

အိမ်ပေါ်သို့ရောက်သည့်အခါ အပျိုဖက်ကလူကြီးနှစ်ဦးကို လူပျိုဖက်ကလူကြီးများက သွား၍နှုတ်ဆက်ရသည်။ အပျိုဖက်ကလူကြီးများကလာရင်းကိစ္စကို မသိချင်ယောင် ဆောင်ပြီးမေးရသည်။ လူပျိုဖက်က သမီးလာတောင်းသည့်အကြောင်း ပြောပြရသည်။ ဤသို့ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပြန်အလှန်ပြောဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ပြောဆိုနေစဉ် လူပျိုဖက်ကလင်ပန်းတစ်ခုတွင် လက်ဖက်နှစ်ထုပ်၊ ကွမ်းနှစ်ထုပ်၊ ငှက်ပျောနှစ်ဖီး၊ အနည်းဆုံးငွေငါးမတ်နှင့်ကြက်ဥပြုတ်နှစ်လုံးထည့်၍ အိမ်ထောင်စုံအမျိုးသမီးထံ ပို့ထားရသည်။ အကယ်၍ စကားပြောလိုမပြီးမီ ထိုလင်ပန်းကိုအောက်ချထားမိပါက အပျိုဖက်က ယူစားပစ်နိုင်သည်။ စကားပြောပြီးလျှင် နားလည်သူတစ်ဦးကရွတ်ဖတ်ပေးရသည်။ ထို့နောက်မှ ကြက်ဥနှစ်လုံးမှတစ်ပါး လင်ပန်းတွင်းရှိအစားအစာတဝက်ကိုဆွဲမျိုးနှစ်ဖက်အားကျွေးမွေးပြီး ကျန်တဝက်ကိုအိမ်အပြင်တွင် နတ်ပသ၍ ဆုတောင်းခြင်းပြုကြသည်။

ထို့နောက်မှ လူပျိုဖက်မှဧည့်သည်များကို အပျိုဖက်က ထမင်းကျွေးပြုစုသည်။ အပျိုနှင့်လူပျိုအတွက်မူ ထမင်းပွဲတခုသီးသန့်ပြင်ပေးရသည်။ လူပျိုနှင့်အပျိုထမင်းစားနေစဉ် အနားတွင်ကလေးများက သားသမီးများသဖွယ် ကြက်ဥနှစ်လုံးကိုခွဲပြီး “ဖေဖေ၊ မေမေ” ဟုခေါ်ကာ သတို့သားနှင့်သတို့သမီးတို့အား ခွံကျွေးရသည်။ ချည်ခုနှစ်ပင်ပါသည့် ချည်မန်းကွင်းဖြင့် သတို့သားသတို့သမီးတို့အား စွပ်ပေးရသည်။ လူပျိုနှင့်အပျိုတပြန်စီ ထမင်းခွံသည့်လေ့လည်းရှိသည်။

သတို့သားကသတို့သမီးမိဘအား သမီးမွေးပေးသည့်အတွက် ငွေငါးကျပ်ကိုနို့ဘိုးအဖြစ်ကန်တော့ရသည်။ ထို့အပြင်အပျိုဖက်က ဆွေမျိုးများအတွက် တအိုးစားလျှင် တကျပ်၊ နှစ်အိုးစားလျှင်နှစ်ကျပ်စသည်ဖြင့် ငွေကြေးပေးရသေးသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာ နောင်တနေ့လင်မယားသဘောကွဲလွဲပါက ဆွေမျိုးများကိုသက်သေထူပြီးသတို့သား၊ သတို့သမီးတို့အားဆုံးမရန်ဖြစ်သည်။

အချို့ဒေသများတွင် လက်ထပ်ပွဲပြုလုပ်လျှင် ငှက်ပျောပွဲကိုပြင်၍ ငါးချုပ်ထုပ်များကို အုပ်ထဲတွင်ထည့်ထားသည်။ ရွာထဲမှအသက်ကြီးရင့်သူတို့က ထိုအထုပ်များကိုဖြေ

ပြီးဧည့်သည်များကိုကျွေးမွေးသည်။ ရွှေ၊ ငွေ ထည့်ထားသည့်ရေကိုလက်ထပ်ပေးသူ လူကြီးက သတို့သမီးကိုတိုက်သည်။ သတို့သမီးကတဆင့် သတို့သားအားတိုက် သည်။ လက်ဖွဲ့သောအလေ့ရှိသည်။ သတို့သမီးအရံ၊ သတို့သားအရံနှင့်လက်ထပ် ပေးသူတို့သည် မိဘစုံလင်စွာရှိပြီးငယ်လင်း၊ ငယ်မယားအိမ်ထောင်စုံများဖြစ်ရသည်။ လူပျို၏မိဘများက အပျို၏မိဘများထံ သမီးတောင်းရာတွင် တင်တောင်းသော ပစ္စည်းမှာ ရွှေ၊ ငွေ၊ အဝတ်အစားများသာဖြစ်သည်။ အိမ်နှင့်မြေယာများကိုတင်မ တောင်းကြပေ။ လက်ထပ်ပွဲကုန်ကျငွေကို ယောက်ျားလေးဖက်က အကုန်ခံရသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းအချို့ဒေသများတွင် မိန်းကလေးအားသွားရောက်တောင်း ယူရာတွင် ရေအပြည့်ပါသောရေတကောင်းတစ်ခု၊ နှစ်တောင်ပတ်လည်ရှိသောဖျာ ချောတချပ်၊ ကွမ်းဆေးအစုံထည့်ထားသော ကွမ်းအစ်တလုံး၊ ဆေးလိပ်ထည့်ထား သော ဆေးလိပ်ခွက်တခွက်နှင့်သွားတောင်းရသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းအချို့ဒေသများတွင် လက်ဖက်စိုတပိဿာ၊ ဆားတပိဿာ၊ ကြံသကာတပိဿာ၊ ဆင်အန်ငှက်ပျောဖီးတစ်ဖီးနှင့် မိန်းကလေးမိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူထံလာရောက်ကန်တော့ပြီး မိန်းကလေးဝတ်ဆင်ရန်ရွှေတိုငွေစ အဆင် တန်ဆာများကိုပါ ယူဆောင်သွားရသည်။

တောင်းရမ်းရာတွင် ကွမ်းတော့တော်ခေါ် တဖက်နှင့်တဖက် အချီအချစကားပြောဆို ကြရာတွင် ကြားဝင်ပြောရမည့် စကားပြောလိမ္မာကျွမ်းကျင်သူ၊ အာဝဇ္ဇန်းရှိပြီး လူ ရေးလူရာသိနားလည်သူ (အများအားဖြင့်လူပျိုခေါင်း) တယောက်ယောက်ကိုငှား ရမ်းခေါ်ဆောင်ကာ သွားတောင်းလေ့ရှိသည်။ မင်္ဂလာပွဲကိုလည်း သတို့သမီးအိမ် တွင်သာပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။

ရှေးရှမ်းပုံပြင်မှ ခွန်ဆန်လော နှင့် နန်းဦးမြင့်တို့ကိုအစွဲပြုပြီး သတို့သား၊ သတို့သမီး အိမ်သို့အလာလမ်းတွင် ရွှေကြိုး၊ ငွေကြိုးတားကြသည်။ လက်ထပ်ပြီးခုနစ်ရက်အ

တွင်းခရီးထွက်လေ့မရှိကြပေ။ ယောက္ခမအိမ်တွင် အနည်းဆုံးတစ်နှစ်နေပြီးမှ အိမ်ထောင်ခွဲလိုကိစ္စနေကြလေ့ရှိသည်။ ဤသည်မှာရှမ်း အမျိုးသားတို့၏မင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲခလေးထုံးစံဖြစ်သည်။

